

Izhaja ob 4. jutraj.

Stane mesečno Din 25 —; za ino-
zematvo Din 40 — neobvezno.

Oglas po tarifu.

Uredništvo:

Dnevna redakcija: Miklošičeva cesta
št. 16/I. — Telefon št. 72.

Nočna redakcija: od 19. ure naprej v
Kraljevi ul. št. 5/L. — Telefon št. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Uprava:

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 35.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 35.

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem čk. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842, — Praha čisto 78.180.
Wien Nr. 105.241.

Ljubljana, 2. maja.

«Jutro» in «Narod» sta poročala v
svojih rubrikah «Izpred sodišča» o ob-
sodbi dveh klerikalcev radi volilne sle-
parije. V dveh noticah objavljena
ostane takšna vest skoraj neopazena.
Aha, so zopet dva dobili, si misliš in že
čitaš dalje! O takozvanem političnem
zločinu ljudje ne razmišljajo mnogo.
Politični zločin je po svojem izvršenju
enak vsakemu «prostemu» zločinu, iz-
vira pa iz «političnega», torej ne iz neke-
ga, lično samopašnega nagiba, in ki ne
služi svrhi ličnega egoizma, (zaslužku,
zabavi, nasladi itd.), marveč kolektiv-
nemu egoizmu, egoizmu skupine —
stranke, klike.

Včasih je težko razlikovati med «prav-
nim» in samo političnim činom. Za neke
vrste «zločinski» delo velja pač ukore-
niti in brezdomno pravilno nazi-
ranje, da je dotični «zločin» etična ko-
rekture drugega, mnogo bolj zločinske-
ga stanja. Charlotte Corday je v svo-
jem obrambnem govoru klasično for-
mulirala, zakaj se ji umor Marata zdi
hvale vredno in koristno delo. Med vo-
no so morali v grob nešteti jugosloven-
ski-izdajniki. Ljudemtu Pivku so samo
naši klerikalci še l. 1925. očitali carzan-
sko «izdajstvo», dasi je s stališča leta
1916. veljavni zakon Carzano brez-
domno bil težak zločin.

Kdaj je torej politični zločin res zlo-
čin in kdaj ni? Kje je meja med častnim
zločinom, ki ga odobravamo, in med ne-
častnim zločinom, katerega obsojamo
in zaničujemo?

Čini, ki koristijo splošnosti, niso zlo-
čini v moralnem pomenu te besede. V
«izdajstvu» revolucionarja ni onega
zlega namena, ki se kaznuje iz običaj-
ne, marveč kaznuje to izdajstvo je ona
sila, proti kateri je izdajstvo naperjeno.
S takšnim izdajstvom niso razparjena
ali kršena obča načela pravice in po-
štenja. Izdajstvo, ki je summa injuria,
je tu obenem summum jus.

Bistveno drugačen je položaj pri dru-
gačih zločinih, ki bi se radi vthotapili
pod pojem častnih, nezločinskih, čeprav
zabranjenih in s kaznjivo sankcioniranih
činov. Med te vthotapljene, le navi-
dežno politične, v resnici pa povsem
prostaške zločine spadajo vsi čini, ki iz-
virajo in slepega sovraštva, ne le slepe
ljubezni, in ki imajo namen nelegalno
koristiti (škodovati), pri tem pa kršijo
norme, ki enako vežejo obe stranki,
škodovano in oškodujočo. Med te de-
likte štejemo najobčutnejše delikte,
storiene z besedo in tiskom, hujkanje,
nagovarjanje k bojkotu, žalitev in kle-
veto v političnem boju, smešenje. Tik za
njimi prihajajo razne vrste simonije itd.,
— od tod dalje je nepregledna vrsta
deliktov, ki brezdomno kršijo veljav-
ne zakone in žalijo pravni čut. Vrhunec
takšnih učinkov v «miru» so zlorabe
uradne oblasti, izsiljevanja, večinoma
nedokazana in nezakonitost, kršenje pi-
semne in uradne tajnosti, volivljanje na
aradnike, sodnika, porotnika, svedoka,
in končno prikrivanje, krivo svedoče-
nie, — vse to smo doživljali v letih po
vojni na debelo, od Urala do Triglavu
in do Temze. Vrhunec pa je bila organi-
zirana morija in požigi v Rusiji, Nem-
čiji in Italiji.

Iz zgodovine je znano, da je svoječas-
no največji kontingent takšnih činov
dajala ona skupina, ki je politično delo-
vala pod kolektivnim nazivom katoli-
ške cerkve. Priznati je pa tudi treba,
da so markske niene metode sedaj že
prekosili z modernimi sredstvi. Duh
je ostal neizpromenjen, duh slabega, ki
sega po vseh in vsemu človeštvu šepeta:
To in to ti dam, če pred me padeš in
me molčiš.

V tej perspektivi je skoraj malenkost-
no, če zabeležiš med takozvanimi po-
litičnimi, dejansko pa prav prostimi de-
likti tudi volilno goljufijo. Volilec Janez
Porenta je oddal svoj glas en dan na
desetih voličih, morda za denar, morda
iz golega navdušenja. Poslej ni znan
konkreten slučaj, da bi bil to storil naš
volilec. Uprav presentljivo visoko je
pa številni volilnih goljufov, ki so to de-
lali za SLS. Celo eden njenih tainikov,
pravnik, se je tako pregrešil, in kar na
tucate so v Ljubljani volili razni duhov-
niki, ki jih v Ljubljani — ni. Ergo so
morali drugi njihovi stanovski tovariši
storiti takšno goljufijo. Če je ljublan-
sko deželno sodišče te dni obsodilo na
občutno zaporno kazen tudi dva pro-
sta kmeta iz Kriz pri Trzinu —
kmečkega fanta, ki je, dasi nevolilec,
prišel oddat krogljico v imenu svojega
pokojnega brata; in njegovega mentor-
ja, zaupnika SLS, ki je dobival vsa za
volitev potrebna navodila iz Ljubljane,
— potem je množica teh činov samo
dokaz, kako globoko se je zaledla de-
moralizacija, ki izvira iz SLS, iz njenih
glasil in cele smeri in metod klerikalne
politike.

Borba proti tiskovnemu in proti med-
konfesijskemu zakonskemu projektu je
v tej luči čisto drugačna. Klerikalci so
proti vsaki preciznosti in določenosti v teh
zakonih, da bi se pod krinko svobode
moglo nadaljevati razkrojno, metodično
trovanje našega ljudstva.

Zakletev nove vlade

Člani nove vlade so bili sinoči na dvoru zapriseženi. — V mini-
strskem svetu sta bila včeraj odobrena dva za uradništvo in
železničarje važna pravilnika. — Novo zakonodajno delo vlade

Beograd, 2. maja, p. Današnji dan je
potekel v političnem življenju brez po-
sebnih dogodkov. Zvečer ob 6.30 so odšli
člani nove vlade na dvor, kjer so pri-
segli vladarju. Po prisegi se je kralj z
vsemi ministri ljubezno razgovarjal.
Izrazil je svojo zadovoljnost, da je za-
čela vlada energično izvajati zakono-
dajo in zlasti izpolniti državne
uprave. Ministrski predsednik Pašić in
minister za socialno politiko Giurčić
nista danes prisegla, ker sta lahno ob-
olela. V ponedeljek prideta zopet v svoji
ministrski in prevzameta zopet svoje
posle.

Novi ministri dr. Grisogono, Simo-
novič, dr. Srškić in Radojević so že
prevzeli svoje resorte.

Beograd, 2. maja, r. Danes dopolnje
je bil minister prosvete Sv. Pribečević
pri min. predsedniku Pašiću in te kon-
feriral z njim celo uro. Zatem je mini-
ster Pribečević sklical sejo ministrke-
ga sveta, ki je trajala pod njegovim
predsedstvom od 11. do 13. Večji del
seje je bil posvečen delu Narodna škop-
ščine, predvsem stanovanjskemu zakonu.
Na seji ministrskega sveta je bil
podpisan pravilnik, s katerim se ure-
jajo prejemki železniških uradnikov,
predvsem vprašanje kilometraže. S
tem pravilnikom se izenačujejo za vso
državo prejemki železniškega osebja.

Stanovanjski zakon v odboru končno sprejet

Včeraj so bili zaključeni sestanki skupščinskega odseka in od-
bora za stanovanjski zakon. — Zvečer je bila razprava konča-
na in predlog izročen v tisk za plenum Nar. skupščine.

Beograd, 2. maja, r. Dopoldne je imel se-
jo plenum zakonodajnega odbora. Na dnevnem
redu je bil drugi del oddelka o ustroju
stanovanjskih sodišč. Prvi je govoril dr.
Bazala, ki je predlagal, naj bi se čl. 27. gla-
sil: »Za sklepanje in sodenje po tem
zakonu so pristojna redna sodišča«. Pred-
lagal je, naj se črta čl. 28. in 35. češ da so
stanovanjska sodišča vršila velike nepra-
vilnosti. Za njim je govoril dr. Polić, ki je
predlagal, naj ostanjejo stanovanjska sodišča
kot prva instanca, redna sodišča pa naj bo-
do v stanovanjskih sporih druga instanca.
Predlog dr. Polića so podpirali dr. Superi-
na, dr. Gosar, Kapetanović, Drjević, dr.
Spaho, Vaso Jovanović, Mijović, na koncu
pa je govoril minister dr. Grisogono, ki je
zastopal v zakonodajnem odboru vlado. Mi-
nister dr. Grisogono je zahteval, naj se ta
predlog prouči v odseku. Seja se je zaklju-
čila s sklepom, da se ob 4. popoldne sesta-

Sestanek anketečnega odbora za radičevske mandate

Beograd, 2. maja, r. Včeraj se je sestel
anketni odbor za radičevske mandate. To
je bila prva seja po njegovem konstitui-
ranju. Vlada večina je predlagala, naj člani
odbora odpotujejo v Zagreb in tamkaj pre-
gledajo sodne spise, da bi mogli dognati,
ali se morejo verificirati nepotrjeni radičev-
ski mandati. Opozicija je zastopala stali-
šče, da po izjavah Radičeve stranke in po
sklepu njenega glavnega odbora ni potreba
na anketa in da se naj radi tega vsi nepo-
trjeni radičevski mandati predložijo v verifi-
kacijo. S 5 glasovi proti 4 je bil sprejet pred-
log vladne večine, da odide odbor v Zagreb,
kjer bo njegovo delo trajalo nekoliko dni.

Naše delegacije za pogajanja z drugimi državami

Beograd, 2. maja, p. Danes sta se sestali
jugoslovenska in grška delegacija k meri-
torni razpravi o sklenitvi prijateljskega pak-
ta med obema državama. Naša delegacija
je nastopila s konkretnimi predlogi, radi če-
sar je izjavila grška, da mora dobiti navo-
dila od svoje vlade. Dotlej se lo razprava
ljalo o manj važnih in upravnih zadevah.

Zopetne razprave na konferenci v Firen-
zi med jugoslovensko in italijansko dele-
gacijo se prične začetkom prihodnjega ted-
na, najbrže v torek. Naša delegacija odpo-
tuje jutri zvečer v Italijo.

Sklicana konferenca med našo in rumun-
sko delegacijo za ureditev vprašanja Djer-
dapskega prekopa se je odgodila do za-
ključka konference Male antante v Sinaji.

**Važen sklep skupščinskega od-
bora za prošnje in pritožbe**

Beograd, 2. maja, r. Včeraj popoldne se
je vršila seja odbora za prošnje in pritožbe,
ki je sklenil, da razpravlja samo o prošnjah
in pritožbah sedanjega skupščinskega zasa-
danja, o starih pa da se ne razpravlja, tem-
več izda okrožnica s pozivom, naj se ob-
nove.

Argentinski konzulat v Zagrebu

Zagreb, 2. maja, n. Argentinska republika
je ustanovila v Zagrebu konzulat. Za kon-
zula je bil imenovan Alfredo Silvestrini, ki
je bil doslej v Genovi.

Intervencija Male antante na Dunaju?

Dunaj je gnezdo komunistične prevratne akcije na Balkanu. —
Pripravljajo se baje tudi v Jugoslaviji slični dogodki kakor na
Bolgarskem.

Beograd, 2. maja, p. Iz izida preiskav
v Soliji in iz drugih informacij je sedaj
jasno, da so poslednje atentate organi-
zirali komunisti preko svoje ekspozitu-
re na Dunaju. Tamkaj se nahajajo tudi
komunisti iz Jugoslavije, ki pripravlja-
jo slične dogodke tudi v Jugoslaviji,
kakor nedavno na Bolgarskem. Splo-
šno mnenje v Beogradu je, da Avstrija

Obravnava proti sofijskim atentatorjem

Močne vojaške varnostne odredbe. — Na obravnavi zopet ob-
rekujejo Jugoslavijo. — Obtoženi so tudi trije mrtveci.

Sofija 2. maja, r. Včeraj je pričela v to-
pičarski vojašnici v Soliji sodna razprava
proti osemim, ki so obtoženi atentata v
cerkvi Sv. Nedelje. Vojašnica so zastražili
vojaki v popolni bolni opremi. Ceste, ki vo-
dijo k vojašnici, so vojaški kordoni zaprli.
Razen inozemskih in domačih novinarjev
ter častnikov so bili k razpravi pripuščeni
samo trije civilisti. Hodniki v sodnem po-
slopu so bili ravno tako polni oborožene-
ga vojaštva. Razprava se je vršila pod pred-
sedstvom polkovnika - auditorja Ikonomo-
va. Zagovornika obtožencev sta Atanasov
in pop Zlatev, ki ju je določilo sodišče. Ob-
toženec Friedman je izjavil, da se hoče
zagovarjati sam, radi česar ni dobil poseb-
nega zagovornika. Obtoženec Marka Fried-
manna, Dimitra Daskalova, Blagoja Kambu-
rova, Petra Zagorskega in Jurja Koeva so
pripeljali v razpravno dvorano uklenjene v
težke verige in močno zastražene. Obtože-
nih je vsega skupaj deset oseb, ko pa je
sodnik razen navedenih šestih prečital tudi
imena Dimitrija Grnčarova, Nikole Petri-
nja, Hrista Kosova in Petra Abadžileva, je
odgovoril pisar z nasmehom: »Teh ni več«.

Friedmann je ugovarjal pristojnosti voja-
škega sodišča. Potem je bila prečitana ob-
tožnica. Popoldne se je pričelo zasliševanje
cerkovnika Zagorskega. Ta je izpovedal, da
so ga podkupili z veliko vsoto denarja, na-
kar je Abadžijev namestil pekarski stroj.

Angleška politika je usmerjena pred vsem proti boljševizmu

Značilne izjave dveh odličnih državnikov. — V Evropi stremi
Anglija za ustanovitvijo zveze štirih velesil.

London, 2. maja, s. Včeraj je na ne-
kem zborovanju zakladni kancelar
Churchill govoril o politiki Anglije. Opo-
zarjal je na cilje Chamberlaina ter iz-
javil med drugim: »Onstran Atlantskega
oceana je washingtonska pogodba zve-
zala v prijateljstvu Veliko Britanijo,
Zedinjene države in Japonsko. Ta po-
godba regulira mir in svobodo morja.
V Evropi se trudi zunanji min. Cham-
berlain, da bi ustvaril zvezo štirih naj-
večjih narodov Evrope, t. j. Velike Bri-
tanije, Francije, Nemčije in Italije. To
je politika Chamberlaina, je dejal go-
vornik, in tej politiki hočemo ostati
zvesti«.

V svojem nadaljnjem govoru je Chur-
chill napadel boljševiško propagando
v posameznih državah, ki je brez vsa-
kih skrupulov in čije priznanih cilij je
ne le padec režimov dotičnih držav,

Komunističen atentat na brzovlak

Strahovite posledice. — Brzovlak skočil s tira. — 30 mrtvih in
40 ranjenih.

Scheldemühl, 2. maja, s. D-vlak Eyt-
kuhnen - Berlin je danes dopoldne v
poljskem koridoru skočil s tira. Loko-
motiva in več vagonov se je preukuni-
lo. Le en vagon je ostal na tiru. Srevilo
mrtvih znaša 30, ranjenih je približno
40 oseb.

Varšava, 2. maja, s. Komisija za ngo-

Vremenske nezgode

Neurje na zagorski železnici. — Narašča-
nje Save.

Zagreb, 2. maja, n. Zagorski vlak, ki bi
imel priti v Zagreb ob 13.55, je prišel danes
šele ob 8. uri zvečer. Na progi med Novim
Marofom in Budinsčino se je namreč vsled
dolgotrajnega deževja utrjala velika plast
zemlje in zasula progo. Vlak je moral čakati,
dokler proge niso očistili.

Zagreb, 2. maja, n. Radi preoblega de-
žja je začela Sava visoko naraščati. Danes
popoldne je bila 2 metra 68 centimetrov
nad normalo, pri Brežicah pa celo 3 metre
80 cm. Po vsej Hrvatski so začele zadnje
dni vode silno naraščati. Bati se je poplav.

Občinske volitve v Franciji

Pariz, 2. maja. (Avala.) Jutri se vršijo
po vsej Francoski municipalne volitve.
Število občinskih svetnikov, ki se mo-
rajo izvoliti, znaša približno 400.000. Te
volitve imajo večjo politično važnost za-
radi tega, ker so občinski sveti oni, ki
določijo delegate za volitev senata.

Nerešljiva belgijska kriza

Bruselj, 2. maja. (Avala.) Tudi De
Broquerville je odklonil sestavo kabina-
ta, ker ne bi dobil v parlamentu za-
dostne večine.

Penzija za razcesarico Zito

London, 2. maja, s. Kakor se govori,
je poslaniška konferenca od zaveznih
vlad dobila instrukcije, naj se bavi z
vprašanjem finančnega položaja bivše
cesarice Zite. Baje obstoji načrt, da se
bo naložilo nasledstvenim državam
Avstro-Ogrske, naj skrbijo za penzijo
za Zito in njene otroke.

Prvi maj v Pragi

Praga, 2. maja, s. Proslavo 1. maja je v
Pragi in v provinci potekla mirno.

Aretacije komunistov v Italiji

Rim, 30. aprila, s. Kakor poroča «Epoca»
je policija zadnje dni zaplenila mnogo ko-
munistične propagandne materijale ter
aretirala več oseb. V Napolju je bilo are-
tiranih 110 oseb.

Ob vsakem vremenu!
Danes ob pol 15. uri
na igrišču „Iirija“

Hašk Zagreb : Iirija
(v moštvo 5 internacionalcev)

Ob vsakem vremenu!
Otvoritev nove pokrite
sedežne tribune

Domače vesti

* Cenjenim naročnikom, katerim je potekla naročnina, smo priložili zadnje dni po'ložnice. Prosimo jih, da poravnajo naročnino že prve dni maja, da tako upravi olajšajo delo.

Upravišništvo »Jutra«

* Kralj na Bledu. Kralj doznava beograjska »Pravda«, bo kralj Aleksander s kraljevo rodbino sredi maja odpotoval na Bled, kjer bo v svojem dvoru preživel poletje. Na Bledu se že vrše priprave za prihod kraljeve rodbine.

* Promocija. Doktorjem vsega zdravilstva je bil na zagrebškem vseučilišču promoviran Ljubljancin g. Franc Vizjak, Čestitamo.

* Promocija. Na zagrebški univerzi je bil prošlo sredo g. Boris Slajmer iz Ljubljane promoviran za doktorja vsakega zdravilstva.

* Dr. Marn — častni občan Bleda. Občinski odbor na Bledu je izvolil dne 26. aprila čvor, svetnika dr. Rudolfa Marna za usluge na polju tujskega prometa za častnega občana.

* Himen. Na Jesenicah se je poročil dne 27. aprila g. Ivo Tišler krojač iz Sv. Jurja ob Ščavnici, z gospico Em. Radin iz Pevme pri Gorici, Obilo sreča!

* Direkcija državnih železnic v Ljubljani nam sporoča, da se je preselila z vsemi uradi ki so bili dosedaj v vojašnici vojvode Mišiča, v novo poslopje Ljubljanskega dvora poleg glavnega kolodvora, kjer prične jutri v ponedeljek poslovati.

* Zdravniška služba pri okrožnem uradu za zavarovanje delavcev. Na zadnji seji upravnega odbora so bili imenovani za rodbene zdravnike: primarij dr. Kuhar v Ptuj, dr. I. Trenz v Celju in dr. Nenberger v Hrasniku. Službena mesta zdravnikov-uradnikov so se sistemizirale na Jesenicah, v Kranju, Radečah pri Zidanem mostu v Rušah, Šoštanj, Trzinu in v Vrhniki.

* Iz justične službe. S kraljevim ukazom so v justični službi pomaknjeni v višji plačilni razred: sodnika deželnega sodišča v Ljubljani dr. Fran Pichler in dr. Mirko Kresnik v. skupino I. kategorije; okrajni sodnik okrajnega sodišča v Mariboru dr. Martin Senjor, okrajni sodnik in predstojnik okrajnega sodišča v Ljutomeru dr. Milko Gaber ter okrajni sodnik in predstojnik okrajnega sodišča na Vrhniki Leitgeb — vsi v 5. skupino I. kategorije; sodnik Viktor Kobe pri okrožnem sodišču v Novem mestu pa v 6. skupino I. kategorije.

* Subotične pravne fakultete. Dosedanji dekan dr. Jovan Stefanović je imenovan za izrednega profesorja javnega prava na pravni fakulteti v Subotici.

* Izpremembe v državni službi. Imenovana sta: Fran Zelenik za blaginjaka pri glavnem skladišču tobačnih izdelkov v Ljubljani in invalid Anton Sattler pa za pisarniškega oficijala pri ravnanstvu šum v Ljubljani. — Davčni upravitelj Andrej Uderman v Novem mestu je trajno upokojen.

* Napredovanje v poštni službi. V višjo plačilno stopnjo so bili pomaknjeni še naslednji poštni starešine v področju ljubljanske pošte: Julij Helmik v Zagorju ob Savi, Matilda Ferencak v Železnikih, Anton Pevec v Ormožu, Mihaela Tavcar v Ljubljani, Avgust Brej v Stični, Kristina Kos na Jesenicah, Vojteh Čonč v Smarju pri Jelšah, Hinko Plaš v Kamniku in Franc Javor v Trzinu.

* Smrtna kosa. V središču ob Dravi je umrl po daljši bolezni posestnik g. Franc Znidarič, oče inspektorja g. Jakoba Znidariča. Pokojnik je bil odlični naprednik in splošno priljubljen človek. — Na Jesenicah je preminel dne 29. aprila g. Stefan Medvešek, žel mizar in dolgoletni član demokratske stranke. Bil je jeklen značaj in zaveden strankar. Rodom iz Dekel pri Gorici je več let služboval v Gorici, kjer se je živahno udeleževal na narodnem polju. Zaposel je bil v 5 neprekosljenih otrok. V mariborski bolnici je umrl dne 28. aprila g. Hinko Sotošek, sin šolskega upravitelja v Zetah. — Snoči ob pol 12. ponoči je umrla v Ljubljani gospica Anica Zrimšek bivša blaginjarka pri tvrđi Grobelnik, hčerka g. Ivana Zrimška, sodnega sluga v Ljubljani. Pogreb se bo vršil v torek pop. iz Miklošičeve ceste št. 9. — Blagim spomin! Iskreno sožalje žalujočim rodbinam!

* Stari stanovanjski zakon veljaven od 15. maja. S kompetentne strani se opozarja na člen 93. zakona o proračunskih dvanajstih za mesec april, maj, junij in julij 1925. Omenjeni člen se glasi: »Priznava se moč in veljavnost odločbi ministrskega sveta št. 1471 z dne 18. decembra 1924. kakor tudi vsem odlokom in ukrepom stanovalniških oblasti, osnovanim na tej odločbi ta odločba velja, dokler se ne sklene nov zakon, nadalje pa do dne 15. maja 1925. Ne veljajo in ne izvršujejo se določbe in sodbe rednih sodišč, izdane zunaj ozemlja prejšnje Srbije in Crne Gore nasprotne označeni odločbi ministrskega sveta v času od 1. januarja 1925. do dne 15. maja 1925.« Stari stanovanjski zakon je torej veljaven še do 15. maja 1925.

* Silna nevihta v Rogasji Slatini. V Rogasji Slatini in tudi v Ptuj je divjala v petek zvečer silna nevihta. Vihla se je ploha in grmelo je, da je bilo groza. Vihar je napravil silno škodo. V zdraviliškem parku v Rogasji Slatini je neurje uničilo cele dele nasadov. Sadno drevje je precej polomljeno. Po hribih je zapadel sneg.

* Smrt vsled električnega toka. V St. Janžu na Dravskem polju je električni tok visoke napetosti ubil nekoga hlapca, ki je pasel živino. Hlapec je bil splezal na drog daljnovođa: ko se je dotaknil voda, je padel

mrtev na tla. Roko je imel popolnoma ožgan. Tragični slučaj naj bo resno svarilo vsem onim, ki se radi igrajo z električno napeljavo.

* Človeka z bombami, pesniško zbirko Antona Podbevška, so pričeli prodajati po vseh ljubljanskih knjigarnah za ceno 30 Din.

* Proti korupciji (debelosti) učinkuje, uspehom samo »Vilfanov čaj«. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah. Proizvajal: Laboratorij Mr. D. Vilfan, Zagreb Prilaz 71.

* Proti korupciji (debelosti) učinkuje edino preizkušeno in najnovejšo sredstvo »Lepoform tablete«. Glavna zaloga: Lekarna Bahovec, Ljubljana (in Salus).

* Pri glavobolu, omotici prsnih težavah in srčnih hihah se poslužite takoj naravnega »Franz-Josef« grenčice. Zdravniške svedočbe klinik za želodčne in črevesne bolezni pričajo, da je »Franz-Josef« grenčica izvrstno odvodno sredstvo. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah.

* Marsikdo, ki je poznal pekatete iz predvojnne dobe, si jih je požel. Zlasti Primorci ki se nahajajo med nami, so jih težko pogrešali. Kakor nam poroča nova tovarna v Ljubljani, bodo vsi trgovci v kratkem času založili s Pekatetami, tako da jih bo dobili po mestih in po deželi.

* Prošnja za pomoč. Revna delavska družina, katere hranitelj je sam bolan in le s težavo hodi na delo, da preživlja sebe, boleho ženo in tri otročiče, se obrača na usmiljena srca s prošnjo za pomoč. Darovi naj se pošljejo Ortopedičnemu zavodu Ate-ne na Blizniewski cesti, kjer se na željo izve tudi naslov družine.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

* Vlom v Žirovnici. V Žirovnici na Gorenjskem so v noči od 29. na 30. aprila neznan zlikovci teči že v drugi vlomili v lokalne gostilničarke in posestnice gospe Marije Čop. To pot so ji temeljito izpraznili jedilno shrambo. Odneli so ji vso zabelo vse prekaljeno meso, jajca, klobase, sir sveže meso, marmelado, stroj za rezanje mesa, rezine, mandelje itd. Čopova ima več tisoč dinarjev škode. Orožniki marljivo zasledujejo tatove in upati je, da pridejo v kratkem v roke pravice.

u— Danes zvečer pojdemo na Vič v Sokolski dom, kjer naši Sentjakobčani uprizorijo efektno opereto »Zorin god«. Stvar je vestno pripravljena in bo prijateljem lahkokrile muze nudila obilo užitka. Dirigira in vodi Danilo Bučar, sodeluje kompletni sentjakobski orkester, dočim so vloge razdeljene izbranim pevskim močem. Pričetek točno ob 8. uri, torej zvečer na Vič!

u— Zabavni večer s petjem in godbo, plesom in drugimi zabavnimi točkami priredi pevski odsek »Grafika« v soboto dne 9. maja v dvorani Kazine. Vse zabave, smehe in šaleželjno občinstvo se vabi na ta večer mičnosti, šegavosti in razigranosti, na katerem bo mladi grafični zbor in sentjakobski orkester z vrhuno mero zabave razigraval mlado in staro. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 10 Din. Ves dohodek gre v korist pevskega odseka »Grafika«.

u— Danes ob 20. uri priredi Dramatični odsek naprednega društva za kolizejski okraj veseloigro »Narodni poslanec« v salonu pri »Levu«. Po igri prosta zabava in ples.

u— Belokranjski planinski dom. Tombova in prid stavenemu skladu za planinski dom na Mirni gori v Beli Krajini je vsled slabega vremena preložena nepreklono na prihodnjo nedeljo, dne 10. maja.

u— Vzor rodoljublja. Gerent ljubljanske občine g. brat Josip Turk se je že zopet spomnil Gabrora ter je podaril svoj od mestne občine prejeti honorar 2000 Din v prid skladu za zgradbo Sokolskega doma. Za velikodušni dar se mu odbor kar najsikrenejše zahvaljuje. — Zdravo!

u— II. zlatistični večer. Danes ob 8. uri zvečer drugi predava v Mestnem domu zlatistični pesnik Branko Ve Poljanec, ker ga je posebna skupina dijakov v to naprosila. Program bo povsem nov. Poljanec bo čital fragmente iz svojega romana »73 samomorilcev« in še razne druge stvari. Vrhunec interesantnosti bodo vsakogar zlatistične ljubavne pesmi predavatelja.

u— Hrano, prvovrstno pri boljši obitelji v sredini mesta, iščejo štirje gospodje za takol. Pismene ponudbe z navedbo cene pod »Dobra hrana« na Publicitas, Ljubljana, Selenburgova 7, II.

u— »Jurjevanje« se vsled slabega vremena preloži na dne 10. maja. Upajmo, da bo sv. Peter do tega časa izoraznil svojo »bariglo«. Več v prihodnjih dneh.

u— Narodna čitalnica v Sp. Šiški poziva svoje članstvo, da se udeležijo pogrebu umrlega člana g. Josipa Seida ki se vrši danes ob 3. uri popoldne. Udeležba pevskega zbora obvezna. — Odbor.

u— Dame in gospodične, ljubiteljice lepih klubov in slavnih opozarjamo, da je čas, da se priljavajo za drugi tečaj za pričetek izdelave in nakitja damskih klubov in slavnih. Tečaj, ki ga priredi mod. salon Al. Vivod - Mozetič, Pred škofijo 21, II. bo, kakor se vidi iz dosedanjih prijav, zelo dobro obiskan kar je umerno, ker so bile udeležke prvega tečaja presenečene s hitro pričetvijo in jim ni treba več kupovati dragih klubov.

u— Legitimacije in železniške vozovnice s popustom za zatrebški veselem se dobe pri »Putniku«, palača Ljubljanske kreditne banke.

Krasotica vseh krasot
Lucy Doraine
plide v najboljšem filmu
»Prokletstvo faraonske mumije«
Kino »Dvor«

Krasotica vseh krasot
Lucy Doraine
plide v najboljšem filmu
»Prokletstvo faraonske mumije«
Kino »Dvor«

Krasotica vseh krasot
Lucy Doraine
plide v najboljšem filmu
»Prokletstvo faraonske mumije«
Kino »Dvor«

Krasotica vseh krasot
Lucy Doraine
plide v najboljšem filmu
»Prokletstvo faraonske mumije«
Kino »Dvor«

Krasotica vseh krasot
Lucy Doraine
plide v najboljšem filmu
»Prokletstvo faraonske mumije«
Kino »Dvor«

Krasotica vseh krasot
Lucy Doraine
plide v najboljšem filmu
»Prokletstvo faraonske mumije«
Kino »Dvor«

Krasotica vseh krasot
Lucy Doraine
plide v najboljšem filmu
»Prokletstvo faraonske mumije«
Kino »Dvor«

Krasotica vseh krasot
Lucy Doraine
plide v najboljšem filmu
»Prokletstvo faraonske mumije«
Kino »Dvor«

Krasotica vseh krasot
Lucy Doraine
plide v najboljšem filmu
»Prokletstvo faraonske mumije«
Kino »Dvor«

Krasotica vseh krasot
Lucy Doraine
plide v najboljšem filmu
»Prokletstvo faraonske mumije«
Kino »Dvor«

Krasotica vseh krasot
Lucy Doraine
plide v najboljšem filmu
»Prokletstvo faraonske mumije«
Kino »Dvor«

Krasotica vseh krasot
Lucy Doraine
plide v najboljšem filmu
»Prokletstvo faraonske mumije«
Kino »Dvor«

Krasotica vseh krasot
Lucy Doraine
plide v najboljšem filmu
»Prokletstvo faraonske mumije«
Kino »Dvor«

Krasotica vseh krasot
Lucy Doraine
plide v najboljšem filmu
»Prokletstvo faraonske mumije«
Kino »Dvor«

Krasotica vseh krasot
Lucy Doraine
plide v najboljšem filmu
»Prokletstvo faraonske mumije«
Kino »Dvor«

Krasotica vseh kras

Kraljestvo mode

Modne drobtine

Modne barve. Najprijetnejša pomladanska barva je rujava v vseh mogočih niansah. Imenuje se kakao, pustinja, koža, Tizian, Van Dyck itd. Najeleganterja je niansa karamel-barve. S temi barvami harmonira zelena barva vseh nians, za klobuke pa škrlatno rdeča.

Moderno blago. Kasha, prevladuje v letošnji pomladni sezoni. Je to mehko blago, ki spominja na starodavni kašmir. Prava kasha, tkana iz volne kašmirskih koz, je zelo draga in je specialiteta francoske trdnice Rodier. Za najeleganterjo veljajo kasha naturel in druge temne slične vrste blaga, kakor liblikasha, kashafyl, burafyl in poplakasha.

Najnovejše forme. Podloga ostane, pas je pri vseh toaletah še vedno zelo nizko in damam ne pride na misel, da bi ga premestile. Krilo se od kolen dalje širi. Pri kostumovih krilih so priljubljene polikane gube ob straneh, ki so na krilu često nadaljevanje takih gub na jopici. Tudi nepolikane, štrleče gube so zopet v modi, pri oblekah iz lažjega blaga so na vsite med šive razne klinaste pritlikline, takozvane »godets«, ki so večinoma iz istega blaga kot obleka. Lahko pa so tudi iz drugačnega blaga. Rokavi so letošnje pomladi po obliki tako različni, da ustrežejo vsakemu okusu. Vidimo dolge rokave, ob zapetju okrašene z jermenčki ali manšetami. Take rokave nosijo dame popoldne. Pri plaščih so rokavi širši, pri tea-gownu pa ogromni, široko odprti, kakor so jih nosili paži v Firenci za časa renesanse. Ti rokavi segajo često daleč preko zapetja. Pri dekliških toaletah in petites-robess so rokavi kratki in gladki, večerne toalete so pa še vedno najmoderneje brez rokavov.

Pomladanski plašči. Blago za pomladanske plašče se je letos nekoliko spremenilo. To velja zlasti za dežne plašče, ki se oblačijo često čez kostum. Material je impregnirani burberry ali gabarden ali pa mulin, blago, podobno covercoat. Zadnja novost so dežni plašči iz impregnirane svile, ki se lahko dobi v vseh barvah. Promenadni plašči so večinoma iz angleškega blaga. Rujava in siva barva sta najbolj priljubljeni.

Kostum trois pieces. Kostum iz treh delov so stalno moderni in popularni. To ni več specialiteta velikih modnih salonov, ker najdete take kostume tudi v navadnih konfekcijskih trgovinah. Novost je ansambl iz plašča in obleke, tako n. pr. modri plašč z rdečim robom in podlogo, k temu kombinirana rdeča obleka z modrimi okraski in ecru-jermenček okoli pasu.

Pomladanski klobuki. Letos prevladujejo tri modne smeri, pariška, berlinska in dunajska. Klobuki in ostale modne novotarije kažejo, kolikor niso seveda ponarejeni modeli, znake vseh treh smeri. Pariz propagira klobučke, kombinirane slame, letos pikovite in iz svilene satena, ali pa iz slame kallega

drugega blaga, okrašenega z oklaji ali širšim robom iz grogajna. Okraski so se že začeli polagoma pomikati z vrha teh »piskrčkov« na stran. Dunajska in berlinska moda diktira cvetlice, šop rož ali popkov in sicer ves aranžman na vrhu klobuka.

Dvoženstvo

Nedavno je pričela praška »Narodni Politika« diskusijo o dvoženstvu ter je naprosila češke pisatelje in pisateljice, naj se diskusije udeležijo in sporoče uredništvu svoje mnenje o tem problemu. Med drugimi se je oglasila k diskusiji tudi neka baje znana in ugledna dama, ki je dovolila, da se njen odgovor na vprašanje o dvoženstvu objavi. Dotična dama piše:

»Za našo dobo, ko živi v Evropi primerno več žensk, nego moških, je značilno, da je sploh prišlo do take diskusije. V naši (češkoslovaški) republiki je razlika med številom 25—50 letnih moških in 20—45 letnih žensk tako velika, da je tisoče in tisoče žensk že vnaprej obojenih na samsko življenje. Zdaj uzakonjena možnost, da se ločena žena ali mož lahko drugič poroči, je deloma popravila to krivico, ni pa povsem preprečila žalostne usode, ki čaka te ženske. Je-li prav in pravično, da

žav gre vsako leto preko oceana tisoče in tisoče izseljencev s trebuhom za kruhom. Za potomstvo se torej ni treba bati, tega imamo hvalabogu v izobilju, tako da se ga celo zakonske žene nezakonitim potom otrešajo. Glavni povod za dvoženstvo torej odpade. Pač pa gre pri tem za osebno srečo neomženih odraslih žensk. In tu se moramo vprašati, da-li bo oficijelno uvedeno dvoženstvo tako ali drugače prispevalo k tej sreči?

Evropske ženske se že nad tisoč let (od razpada poganskega sveta) vzgajajo v duhu drugačnega naziranja o zakonskem življenju, nego ga imajo na pr. turške in kitajske žene ali pripadnice vseh drugih narodov, ki priznavajo poligamijo. Turške ženske prav nič ne moti, da ima njen mož še eno ali pa tudi več žen. Evropska ženska se s to mislijo absolutno ne more sprijazniti. Pravilo o nji, da je sebična, neznošno ljubosumna itd. Morebiti je to res. Toda to ni samo sebičnost in ljubosumnost. To je pred vsem ponos. Ženska hoče biti v svojem gospodinjstvu neomejena in edina gospodinja.

V Turčiji je urejeno zakonsko življenje tako-le: ko se žena postara, pripelje mož na dom drugo, mlajšo. Toda prva ostane v hiši gospodinja in druga mlajša žena, jo mora ubogati. Ta ima prednost samo pri možu kot ženska, dočim je drugače nekaka služkinja stare žene. S takimi razmerami bi se eventualno sprijaznile tudi nekatere naše starejše omožene ženske (imele bi

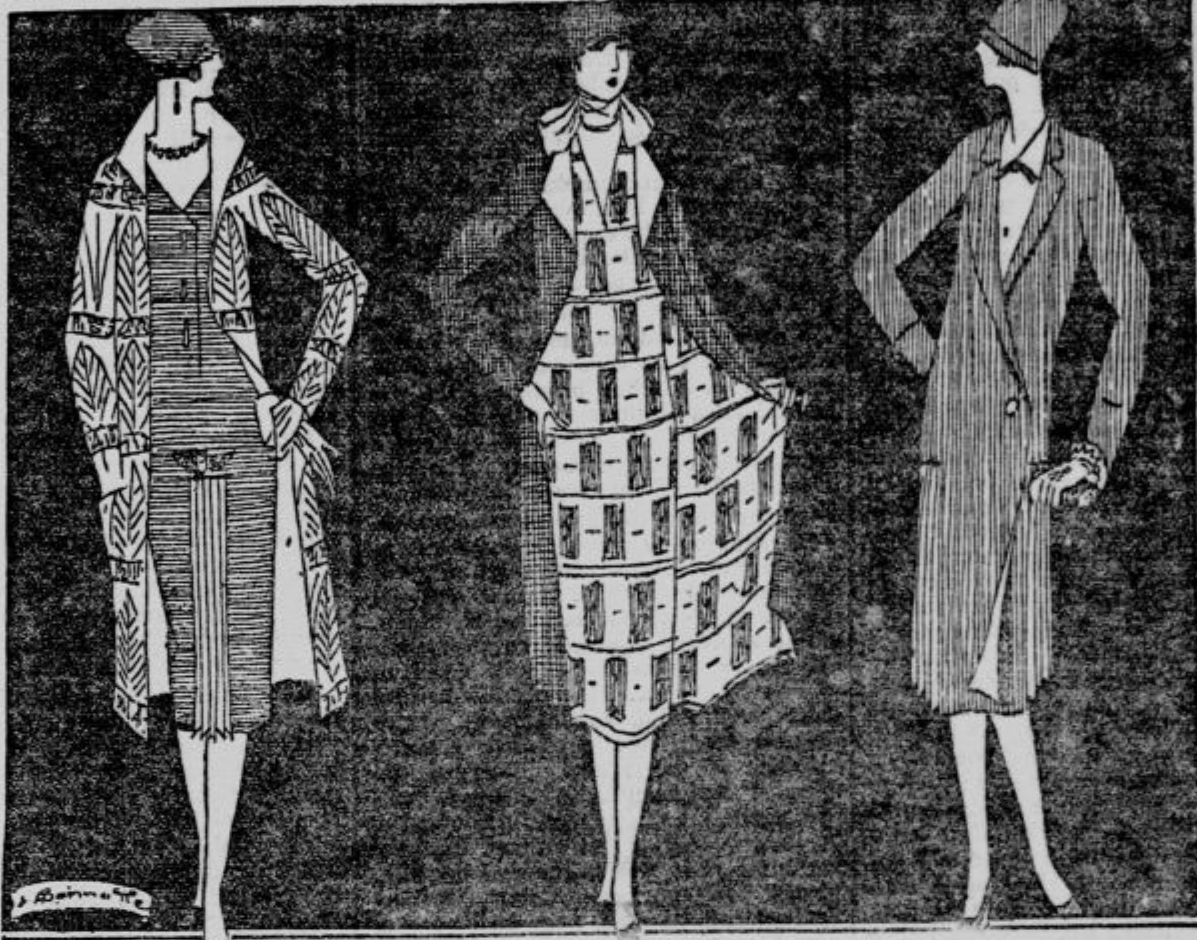
Proti Korpulenci, (debelosti) učinkuje edino preizkušeno in najnovejše sredstvo

Lepoform tablete

Glavna zaloga: 208-a
lekarna Bahovec, Ljubljana (in Salus)

si drznil propagirati zakonito dvoženstvo? Tudi to tajno dvoženstvo je za zakonsko življenje zlo, toda to zlo je vendarle manjše, nego ono drugo. Cesar oko ne vidi, tega srce ne obžaluje. Če evropska žena ne ve za možovo zakonsko nezvestobo, ali če si lahko vsaj domisljuje, da ne ve, ji je še vedno lažje pri srcu, kakor če bi morala svoje gospodinjstvo javno deliti z drugo žensko. Koliko je med nami zakonskih zvez, v katerih pride v poznejših letih do takega molke sklenjenega kompromisa! Možno ima faktično dve ženi, ki pa se v življenju nikoli ne srečata, niti ne poznata. In to je pravzaprav edino možno dvoženstvo pri nas, pri naših nazorih o medsebojnem spoštovanju.

In — bodimo pravični — tega dvoženstva sploh ni treba šele ugotoviti, ker za dovoljenje v takih slučajih nikoli ni hče ne vpraša. Kakor mož, tako tudi njegova nezakonska druga žena nikoli ne potrebuje uradnega potrdila, da živi v intimnih odnosih. Saj si znata sama dobro urediti to razmerje tudi brez poroke. In zato osta-

se toliko odraslih žensk v cvetu svojega življenja ne more poročiti? Jasnó, da to ni ne pravilno, ne pravično. Četudi zakonski stan ni vedno onaj, ki si ga slikajo ženske pred poroko v svoji fantaziji, moramo vendar priznati, da ženske po zakonskem življenju hrepene. To je tudi naravno, zakaj samo omožena ženska lahko postane srečna mati in tako izpolni svojo naravno dolžnost. Nezakonsko materinstvo je malone vedno zvezano s takimi duševnimi mukami, tudi če v gnetnem ozračju nezakonske mati ne pozna težav, da se ga ženske boje in v sedanjih mentaliteti človeške družbe morajo bati.

Pravica odvisnih žensk do zakonskega življenja je nedvomna. Toda vprašanje je, da-li bi bilo uzakonjeno dvoženstvo boljše, nego sedaj veljavno enoženstvo. Res da pri nekščanskih narodih dvoženstvo ni nič slabega in da tvorijo ti narodi na zemlji pretežno večino. Tudi židje so živeli nekoč v dvoženstvu, nekateri so imeli celo po tri, štiri ali še več zakonskih žen. Tudi v krščanstvu je bilo nekoč dvoženstvo dovoljeno. Po tridesetletni vojni, ko je bila Nemčija opustošena in je izgubila mnogo prebivalcev, je bilo moškim začasno dovoljeno imeti dve ženi. Namen posvečujo sredstva. Takrat je šlo v prvi vrsti za to, da se čim prej nadomeste človeške žrtve, ki jih je zahtevala dolgotrajna vojna.

Toda zdaj Evropa navzlic svetovni vojni in ogromnim žrtvam ne čuti pomanjkanja ljudi. Nasprotno, še preveč nas je, tako da v Evropi kmalu ne bomo imeli prostora. Iz pretežne večine evropskih dr-

žav gre samo za hrano dočim jih morajo zdaj še plačevati), nikakor pa bi ne bile zadovoljne mlade žene, kajti evropske mlade žene še daleč niso tako pokorne in potrpežljive kakor orijentalke. Ponosno so pri nas vse ženske, od mlade nadobudne »žabe« do solidne mamice. Na kaj, to je seveda drugo vprašanje. In ob tem ponosu bi se nedvomno razbil domači mir. Nekateri bi se slikali to v najlepših barvah. Mislijo si: jaz sem še mlad, moja žena se je pa že postarala. Nečem je spoštiti, imam jo rad, toda ne več kot ženo in žensko, temveč kot prijateljico. Kaj morem zato, da se je še vedno mlado srce vnelo za drugo žensko? Čemu bi skrival to svojo ljubezno kot kak zločin? Dovolite nam torej dvoženstvo!

Ali to so same teorije. V praksi bi pa to ne prineslo sreče ne prvi, ne drugi ženi, kakor tudi možu ne. Pa poreče kdo: mar je vam ljubša sedanja h'navščina in prikrievanje, sedanje dvoženstvo, ki ga zakonske žene molče prenašajo in trpe, dasi so pripravljene skočiti vsakemu v las, kdor bi

Tečaj prične 5. maja.

Vse one dame, ki imajo veselje do izdelave damskih klobukov in kičasnja slamenih kov za svojo lastno uporabo naj se prijavijo čimprej. Nikjer ni toliko možnosti štedenja, kakor pri damskih klobukih.

Modni salon Al. Vivod - Mozetič,
Pred škofijo 21/II.

ne diskusija o tem da-li naj se zakonitim potom dovolj dvoženstvo, samo za zabavo. Resno se o tem ne more razpravljati.

Novotarije in prismodarije

Moderna palčica je na dopoldanskem sprehodu zvesta spremljevalka garcon-hostuma in plašča. Mesto kljube je pritrjen na črno, belo ali rumenkasto leseno palico ličen gumb iz emaila, roževine ali poldragega barvastega kamna.

Najnovejši čevlji niso več špičasti, pač pa lahno zaokroženo topi s strminimi podpetniki. Izdelujejo se iz usnja čudnega imena, kakor: krokodil, aligator in gaščarica... Okusne so kombinacije: blond-antilopa z rjavim lakastim usnjem, ali beže-krokodil z istobarvnimi vstavki iz jelenove kože. Posebno luksurijski so večerni čevljički, ki harmonirajo s toaletto. Torej so svileni, brokatski ali iz raznobarnega usnja. Parižanke ljubijo svilene čevljičke tudi na cestnem tlaku.

Tudi tinta se preliva po modernem pisnem papirju le v moderni barvi! Temno modrikastozelena je najnovejša.

Novo vzglavje klobukov je podobno lični polkroglji, ki je zgoraj malce vdrt. Laskava priznanja se izrekajo malim klobučkom iz karirastega slamnatega blaga. Priljubljene pa so tudi tukaj kom-

binacije: žimnato vzglavje in drzni filcasti kralci; čipke s šifonom se uporabljajo za širokokrajne poletne klobuke, s kojimi harmonirajo ovratne šerpe iz istotako sestavljenega materiala.

»Slipper« in »Tango-Metropole« sta nova plesa. Povzeta sta baše no narodnih plesih s Krfa. Karakteristični koraki pri »Slipperju« obstojajo v tem, da se stavi ena noga vstran, druga pa drsne mimo te premočrtno naprej, nikdar v loku. Pleše se na godbo v štiricetrinskem taktu.

»Tango-Metropole« ima tole karakteristično skupino korakov: tri naprej, dva na mestu, eden nazaj, dva na mestu. Tu skupina korakov se izvaja poljubno naprej, nazaj ali vstran plesne smeri. T. M. se pleše hitreje in mehkeje kot dosedanj tango. Dobra

Inozemski humor

Vojni dobičkar g. Grabež, hoče na vse načine uživati svoj težko zaslužen denar. Kupil si je luksuzni avto, ki ima svojih 65 konjskih sil in s katerim se počasi vozi sprehajati po mestu. Njegovi rejenci boljši polovici ta poljeva vožnja nekaj dni imenitno ugaia, ker jo morejo meščani dovoljno občudovati. Slednjič si ji pa le prebadačo zdi, da se vedno vozi po korakoma in vpraša svojega moža: »Zdaj, ko so se vsi ljudje nagledali, pa bi že lahko vozili hitreje. Čemu pa imamo avto?« — »Nemogoče«, ji odgovori mož. — »Kako to?« In vendar pravi šofer, da ima naš avto štiri hitrosti. Čemu se vozimo kot polži vedno s prvo? Rada bi se že enkrat vo vedno s prvo? Rada bi se že enkrat vo pa je oblastno zmignil in oholo dejal: »Kaj Ti ne pade na misel! Meni se ne mudi. Jaz s svojim bogastvom se vozim vedno »erste«.

Presenečenje. Znano je, da se angleški prestolonaslednik, princ Galski, prav nič ne zanima za nežni spol in da v veliko nepriliko Angležev vkljub svojem letom neče ničesar čuti o poroki. Skratka — ženske zanj sploh ne obstojajo, za vse se bolj zanima nego zanje. Ko se je nedavno odpravil na potovanje v Južno Afriko, je mornariška godba vojne ladje, na kateri potuje, pri ukrcavanju igrala melodijo, ki je v Angliji zelo popularna: »Dekle moje, ki te zapuščam doma...« Prinčevu spremstvo je bilo v silni nepriliki. Princ je takoj spoznal, za kaj gre in se pričel prisrčno smetati. Spremstvo je posnemalo in zavlada la splošna veselost.

Excella:

je najboljši in vendar najcenejši stroj za rodbino in obrt. Nadomestni deli za vse stroje.

J. GOREC, LJUBLJANA

palača Ljubljanske kreditne banke.

jal način mojega pisanja. Kakor hitro bi se pričel vašega jezika, bi že bilo. Toda, odkritosrčno povedano, tako krepko izražanje ima tudi mnogo slabih strani in ljudje človeka pri delu preveč motijo. Saj to sami občutite!

Takole krepko izražanje koristi mogoče res mnogo duševnemu napredku čitateljev: toda človek pritegne občo pozornost le preveč nase in to mi je neprijetno. Ako me motijo tolikokrat, kakor danes, ne morem pisati več z vsem mirom, ki je potreben za to delo... Ta služba bi bila drugače čisto prijetna, toda sam ne morem ostati več v uradu, da sprejemam obiskovalce... Priznavam sicer, da so mi izkušnje, ki jih človek pri vsem tem doživlja, nove in v gotovem oziru celo zabavne; toda zaveda ima vendarle svojo neprijetno stran. Neki gospod strelja na vas skozi okno in zadene mene; granata eksplozira za zabavo v peči in vrata mi zletijo v glavo. Neki prijatelj vas obišče, da izmenja z vami nekoliko poklonov in mi tako naluknja kožo, da skoraj ne držim več skupaj... Potem, ko greste vi k obedu, pride Jones s svojo gorilačo, Gillespie me vrže skozi okno. Thompson mi strga obleko s telesa in neki popolnoma nepoznan tujec me skalpira s tako ranljivo neoprostostjo in s takim

ravnodušjem, kakor da sva pila že bogvekdaj bratovščino...

Kmalu nato pridejo vsi lopovi iz okolice, me prestrašijo s svojim vražjim vpitjem do smrti in mi prete, da me dobera poboljšajo s svojimi prokletimi tomahawki. V vsem svojem življenju nisem doživel še tolikoga razburjenja kakor danes! Saj nimam ničesar proti vam; nasprotno, ugaia mi vaš miren način, s katerim razlagate obiskovalcem svoje mnenje. Toda, kakor rečeno, nenavadno mi je vse... Vaše južno srce je preburno, je preradodarno v svoji celo gostoljubnosti napram tuincu... Clanki, ki sem jih danes napisal in v čijih hladnih stavke je vaša mojstrska roka vili ves žar in vso vročino tennessenskega slova, bodo zopet podrezali v sršenovo gnezdo. Uredniki se bodo vrzli v celih tolpah na nas in bodo hoteli od lakote enega izmed naju požreti.

Zato vam pravim: zbogom! Slavnostnemu obedu nočem prisostvovati. Radi svojega zdravja sem šel na jug, z ozirom na svoje zdravje moram skrbeti, da pridem odtd. Časnikarstvo v teh krajih je preburno zame... Nato sva se ločila z medsebojnimi obžalovanjem, in jaz sem si poiskal stanovanje v bolnici.

Mate Mar: Solčni žarek

(Veseli trenutki debeluškin.)

Kjer je vso dolgo sezono vladala mrka tema in tudi ni upati, da bi naslednjo sezono bilo res kaj prida bolj vedro, tam je en sam solčni žarek nad vse prijeten in ljub gost. Skozi najmanjšo špranjo posije in ga je toliko, da ga skoraj nič ni — ko pa zadene na tla ali na steno, se pa razprši kakor raketa in razsveti daleč okoli sebe vse. Čeprav bi tedaj morši zdravniki ne zaničevali svojim mršavim ali vampastim pacientom solčnih kapelj in čeprav bi bilo tudi brez njih prav prijetno in zabavno publiciranje golih beder in drugih več ali manj obsežnih kontinentov slavne dedovine — ima solčni žarek še mnogo, mnogo drugih dobrih lastnosti in vrlin in je zato vse pohvale vreden. Le škoda, da solčni žarek ni človek, ker bi se mu dobro godilo in bi v ljubezni in špekulacijah imel srečo, odlikovali bi ga za zasluje in sto let po smrti proglasili za svetnika in postavili zaradi večje gotovosti dogmo, da je to dolžan vsakdo verovati. Pa je nazadnje vseeno morebiti bolje, da solčni žarek ni človek, ki bi kot tak ugnel morda biti državni uradnik in bi bil potem donava-

di siten in slabe volje, nikoli bi ne bil odlikovan in tudi za svetnika bi ga ne napravili in v nobene litanije ne postavili. Kvečjemu za mučenika in še to brez uspeha! O, je že prav, da solčni žarek ni človek, in kar pri stari naredbi naj ostane!

Ne bomo govorili o tem, da je naravnost mačje razkošje in bi človek kar prebledel, če se mu kar celo naročje žarkov upre v hrbet — pustimo to! Saj je že učinek enega samega velike, če posije in to celo o pravem času! In en tak solčni žarek je nekega dne zopet posijal in sicer naravnost na težko in okroglo srce gospodične Fani. Pa da ne bomo pomote: Težko nieno srce ni morda zato, ker bi ona morda imela kako težko žalost, ki jo mori, seveda še manj je težko zato — če je kdo olikan, na kaj takega sploh ne bo mislil! — ker bi na tehnični morda lahko dvignilo par kil — ne, nikakor ni težko zato; temveč je zato je težko, ker ima težo in če bi bilo brez teže, bi kak dolg jezik rekel, da je gđ. Fani brez srca! — in le zato in samo zato je težko! In na nieno srce je posijal, kakor omenjeno, solčni žarek. Izdelali in iz najlahtnejše kovine in bogato pozlatili so ta solčni žarek v velikem mestu, v samsr. Parizu, in ga čez drn in strn začeli razpošiljati po

vsem svetu. In čudno prečudno blagoslovljeno moč ima solčni trak: če ga bolni drobijo, režejo in trgajo in sekajo, več ga je — prav kakor tistih pet ječmenovih kruhov in dve ribi, nazadnje pa dvanaest košev ostankov, da konca ne vzamejo. Ali je kaj čuda, če je od dvanaestih košev, še precej dosti prišlo v Ljubljano! In tisto, kar je prišlo, se je na promenadi razletelo in en tak solni čni drobec se je blagodejno zapilil v prej omenjeno in popisano srce gospodične Fani in se zopet razletel!

Pa ni kar tako brez pomena in brez smisla, če se konec take zlate niti česa dotakne; kajti to je božja brzoljavna žilca in ona bliskoma prinaša s seboj vse se vse vesti iz evanĝelija — žalostne se sporočajo na sebi primeren in zato na drug način — in taka je bila tudi toplot. Po razposajeno svetli niti solnčnega žarka je prišla v obilino in prej opisano srce gospodične Fani lahkokrila novica: »Dick — wiederum Schick!«

Gospodična Fani zna nemško — moj Bog — in pravli, da se bo še nadalje učila, ker je potrebno in je brzoljavni promet s Parizom samo nemški, če ni francoski ali pa drugačen.

Priletela je ta novica in se razletela. Pa ne da bi bilo gospodično Fani razneslo! Nikakor ne, saj niti tako debela

Bolgarske grozovitosti na srbskem ozemlju

Reminiscence na strahovlado bolgarske soldateske v okupirani Srbiji med svetovno vojno.

Pri zadnjih dogodkih na Bolgarskem so se vršila s strani današnjih mogotcev strahovlada grozodejstva. In četudi je marsikaj pretirano, kar se pripoveduje in piše o dogodkih v tej nesrečni državi, kjer so revolver, nož in bomba postali glavni politični argumenti, je vendar gotovo, da je pri zatiranju revolucije bolgarska vlada v zadnjih tednih dala pomoriti poleg mnogih krivcev na stotine nedolžnih ljudi, političnih nasprotnikov, ki so poginili trpinčeni v ječah, ubiti od policije in vojaštva.

Bolgarska vlada skuša svoje postopanje prikriti in s staro večino prikriva svetu pravo stanje stvari. Čisto v tradiciji zločinskega Ferdinanda Koburga je celo poskušala odgovornost za nesrečne dogodke na Bolgarskem priti na rame — Jugoslavije. Znano je, kako so tej politiki takoj priskočili na pomoč naši klerikanci, ki so tudi v tem ostali verni svoji stari tradiciji.

Napetost, ki je vsled politične provokacije bolgarske vlade nastala med Beogradom in Sofijo, je znova postavila v ospredje interesa staro bolgarsko-srbsko nasprotstvo. Mnogi pri tem sentimentalno vzdihujejo in se čudijo, da nesrečni spor še ni pozabljen in da sovražstva še niso pokopana. A pozabiti ne smemo, da je srbsko-bolgarsko nasprotstvo eden najtežjih problemov Evrope in predvsem Slovanstva, ker to nasprotstvo ne izvira le iz političnih antagonizmov (Makedonija), temveč je v prvi vrsti psihološkega značaja.

Treba je pogledati par let nazaj, da se vidi, koliko nesreče je prinesla bolgarska politika srbskemu delu našega naroda. V dveh letih je Bolgarija Srbijo dvakrat izdala in zahrbtno nanadla v nameri, da jo uniči. A ni to glavno. Način, kako je Bolgarija vodila vojno proti Srbiji, je ustvaril ono globoko nerazpoloženje med srbskim delom našega naroda, ki se ne da z nobeno lahko besedo spraviti s sveta. Seje poznejša leta bodo omogočila pozabljenje — Bolgarija je dosedaj vse storila, da to pozabljenje otežkoči in onemogoči.

Ženska iz Topliškega okrožja. Tolkli so jo tako dolgo, da so ji odbili desno nogo.

Grozodejstva bolgarske vojske leta 1913. napram srbskim vojakom so že takrat silno razburila srbsko javno mnenje in zapustila trajne sledove nerazpoloženja. Toda to so bile končno atrocitete, zagrešene tako rekoč na bojnem polju, v divjem besenju bitk in sponadov. Leta 1915. pa so postali Bolgari tudi gospodarji nad velikim delom srbske države in njenega prebivalstva.

Strahote, ki so jih med svetovno vojno izvrševali Bolgari nad srbskim prebivalstvom, pa so tako ogromne in nečloveške, da jih bo v celoti znala pravilno obsoditi šele zgodovina in bodoče generacije. Danes so še odrti rana srbskega plemena in preobčutno žgo in iskrljo. Bolgarska divjaštva in masakriranja namreč še prekašajo vse počestje Avstro-Madžarov, presegaajo nemške strahote v Belgiji, skratka, pomenijo najkrvavejši rekord v nasilništvu in človeških zverstvih, kar jih pozna zgodovina.

Bolgari so se ob vstopu v vojno postavili na stališče, da Morava (glej zemljevid) mora biti njihova. V tem smislu so tudi z Avstrijo sklenili pogodbo, ki jo je prvi objavil francoski *Journal des Debats*. Pogodba točno razodeva, kako so si Avstriji in Bolgari razdelili področja na srbskem ozemlju. Bolgari so v okupaciji pridali cela Morava z desne strani, ki si jo že od nekdaj lastijo s falsificiranimi etnografije in zgodovine. Vse, kar se je v novejši zgodovini dogajalo na desni obali Morave, vsi vstajski pokreti in vsi upori proti Turkom so se smatrali kot revolucijske manifestacije tamošnjega prebivalstva za zedinjenje z Bolgarijo, in to že v onem času, ko Bolgarija niti še ni obstajala. Hoteč na ta način sugerirati tamošnjemu ljudstvu idejo, da pripada bolgarskemu narodu, pa so nalezili na odpor in uvideli, da se tamošnje pokrajine ne bodo pobolgarile, dokler

na njih obstane sedanj element. Zato so se kratkoma odločili, da srbsko prebivalstvo iztrebijo z ognjem in mečem.

Takoj ob početku okupacije je bolgarsko vrhovno poveljstvo izdalo ukaz, da je treba pomoriti vse intelektualce, odnosno kakor pravi ukaz: vse, ki so študirali gimnazijo, torej predvsem svečenike, učitelje in druge vidnejše osebnosti. Prve justifikacije so se preko noči izvršile nad svečeništvom, takoj nato pa je sledila krvava morija v masah. Zunanji svet se je takoj zgrozil, toda prisiloval je divjaštva masčevalnim instinktom poedinih bolgarskih organov. Nihče ni mogel misliti, da bi masakriranje nedolžnih ljudi — žen, starikov, ranilcev, otrok — mogli biti rezultat oficijelne vrhovne bolgarske naredbje. Seje ko je početkom l. 1916. sam ministrski predsednik Radoslavov v sofijskem sobranju noudaril s pestnico in vzklikom, da *«Srbija lahko eksistira — toda brez Srbov!»* je spoznal svet, da je srbsko prebivalstvo onstran Morave izročeno v strašno nemilost oficijelni in vojaški Bolgariji. Bolgarski oficirji so v žepu nosili pisan ukaz, da je treba vse *«sumljivce»* ukončiti s tega sveta. Izpolnjevali so ga, bogme, strahotno vestno z brezobzirnim, higijenskim klanjem, streljanjem, obočanjem in vsakojakim trpinčenjem.

Broj žrtev gre na stotisoče. Mednarodna komisija, kateri je načeloval znani švicarski učenjak in človekoljub prof. Reis, pri vsej natančnosti ni mogla dognati popolnega števila. Sai dovoli pove deistvo, da so Bolgari samo v topliškem okrožju pomorili 20 000 ljudi! Dvalet tisoč v najmanjšem srbskem okrožju, ki je redko naseljeno (voli samo trole poslane) in je vrhu tega treba upoštevati, da so morile in fantje skoro do zadnjega bili v srbski armadi. Torej so Bolgari pomorili dvajset tisoč slabih, žensk, starcev, otrok. A kako je šele bilo v požarevačkem, vraniskem, niškem okrožju in drugod! Podrobnosti, ki jih v službenem poročilu navaa mednarodna komisija, jezijo lase in ledenio kri... Za silo zgrlene mrtvašnice v tamošnjih kraih so polne kosti in mrtvaških glav, pobranih s posameznih morišč, kjer so nepokopana trupla trkali psi in gavranji, ker jih Bolgari niso pustili pokopati, marveč še mrtve razsekali z baioneti. Se danes pa se naidejo po tamošnjih poljanah in gozdovih posamezni ostanke, dočim redki pohabljeni, ki so kakorkoli pretrpeli bolgarsko krvavo povoden, pričajo obupne reči.

Če bi bila bolgarska soldateska tamošnje srbsko prebivalstvo uničevala vsaj s puško, če bi ga bila vsaj kosila s svinčenkami, bi Bolgare morali šteti med moderne krvnike. Toda oni so s svojim početjem prekosili staroverske barbare in srednjeveške inkvizitorje. Vsako žrtev so pred usmrtnim trpinčili, po smrti pa mrcvarili. Suvali so jih z baioneti, jim rezali spolovila, otrokom lomili roke, žene zlorabljali z zverinsko pohotnostjo, starce nakaževali z vročim in pretepanjem. Mučeništvo mladih, lepih deklet na je vobče nepopisno. Mednarodna komisija je na slehernem truplu ugotovila posebne poškodbe, na enem (dokopanem) celo 75 sunkov z baioneti. Se par konkretnih navedb komisije: V vasi Žitni potok (topliško okrožje) so vojaki bolgarskega 25. polka živo odrli mater srbskega vojaka Petra Stamenkovića in jo šele nato z milostnim strelom v glavo rešili trpljenja. V Grgurju istega okrožja so isti vojaki posadili seliaka Avrama Todorovića zvezanega v kotel vode, ga živnega kuhali in se ob njem zabavali s tem, da so mu počasi puščali kri. Naslednje večere so uprizarili enake kanibalske orgije še s štiriimi seliaki. To so počeniali vojaki. A še daleko silnejši so bili bolgarski komitaši, ki so vobče opravljali samo blazno krvništvo. Na primer komitski vodja Gavrilko je v vasi Velašnici mrcvaril ženo seliaka Marka Neševića s tem, da ji je skozi usta porinil kolec do grla, v Točanu pa je seliaka Josipa Gavrilovića obesil za nogo, z glavo navzdol, spodaj pa mu podkuril sveženi slame, a njegovu pidaši so visečemu siromaku s palicami *«otekali saje»*.

Kajnak se je takih mučeništev zgodilo brez števila, pobijanje srbskega civilnega prebivalstva, združeno s trpinčenjem, je bilo sistematično. Dan za dnem je v tej strašni črni dobi bolgarske okupacije odmevalo po vaseh, poljanah in gozdovih obupno ječanje mučnikov in mučenic, jok otrok, mesarsko rezanje nasilnikov. Turek v prejšnjih stoletjih ni ravnal tako okrutno. Kajti Bolgari so tudi v pljačkanju zvrhali mero turških prednikov, obrali so prebivalstvo do gola in uničili vse kakor hunsko kopito. V Surdulici svetega imena, kjer je zdaj zgrajena velika spominska mrtvašnica s kapelico, je posebnemu *«sodnemu»* odboru predsedoval bolgarski komitski voivoda, ki je izrekal obsodbe, vse seveda smrtno. Obenem pa je tudi iztrigeval težke vsote in izpraznil vse trgovine ubitih srbskih trgovcev. Ker njegovih rablj niso mogli dobiti, so trbili srbskega prebivalstva, je voivoda za zavratne umore nalez še nekatere muslimanske cigane in jih s posebnimi nagradami honoriral za *«srbske glave»*.

Tse to sistematično trpinčenje srbskega prebivalstva ima pa še razna poglavlja.

Lobanje in kosti mučnikov, pomorjenih v Arapovi dolini pri Leskovcu.

Dečka iz Topliškega okrožja, devetleten in trinajstleten. Bolgarski poveljnik jima je ukazal dati 30 udarcev z žlavko. (Obično tudi najmočnejši odrasli moški po 20 takšnih udarcih izgubijo zavest.)

Rustem Jusuf, seliak iz vasi Stepanci. Komisar bolgarske policije v Štipu je lastnoročno tako pretepel Rustema s palico, da mu je levo roko zmrzavil. Roko so mučniku nato enostavno odrezali z nožem, ob živem telesu, brez narkoze.

Povedati je še treba, kako se je gojilo nedolžnemu srbskemu življu, ki so ga Bolgari v množicah odtirali tudi v svoja taborišča. Na Bolgarskem jih je bilo 11 in je težko dognati, kje je mrcvarjenje bilo manjše, ker povsod je vladal pravcati nekel, vé na se, da taborišča v Pančarevu in Slivenu niso zastoni ohranila ime: Tabor smrti. V Slivenu je bilo interniranih 11.000 Srbov, pri življenju pa jih je ostalo do osvobodjenja samo 2000. V Pančarevu jih je bilo 5000, preživelo pa jedva 1000. Gospodaril je gladi, baionet in batina. V Pančarevu je bil poveljnik taborišča rezervni podpolkovnik Samardžiev, ki je interniranje obral do zadnjega bolja in dal pretensti vsakega interniranca, ki se je drznil spregovoriti srbsko besedo. Zato je v taborišču vladala grobna tišina, ki jo je rušilo samo lavkanje posrednih nesrečnikov, kaznovanih za vsakojak malenkost z batino, če ne z nožem

ali samokresom. Sicer pa jih je edino smrt reševala trpljenja.

Dovolil! Ne pišemo zgodovinske razprave, temveč, kakor smo rekli, zgolj kratko ilustracijo prestanih srbskih muk. Zato tudi ne maramo raziskovati, kakšni peklenški azilatski nagoni so Bolgari, ki jih vendar tudi šteje med veče slovanstva, diktirali takšna grozna početja. Obsežna in podrobneje opisana bodo šele v bodočih knjigah zgodovine, kajti dosedanje skromne brošure, ki jih je s fotografiranimi posnetki vred izdala mednarodna komisija za preiskavo vojni grozodejstev v francosčini in angleščini, ter deloma srbohrvatske knjižarne, so le fragmentarni dokumenti, ki tolmačijo svetu srbsko bol in mu s samimi stvarnimi onisi tožilo, strašno bolgarsko bratstvo. Zadnja nenapravna, ki jo je Slovincem prizadel *«Slovenec»* s tem, da je ob bolgarskih dogodkih ponovno dregnil v nezaceljeno srbsko rano, je vnovič dokazala, da slovensko ljudstvo le nima pojma o srbskem trpljenju in njegovih prestanih žrtvah za svobodo in ujedinjenje, ter posebej še o upravičenih razlogih nenaklonjenosti do Bolgarov.

Obudili smo v predstoječih vrstah spomin na one grozne čase, ne morda zato, da bi Bolgare očrnil, marveč zato, da dokažemo, kako in zakaj je zblizanje s sedanjo Bolgarsko, s sedanjo njeno generacijo tako težko, zlasti ko bolgarska politika še vedno išče vsake prilike, da bi škodila interesom Jugoslavije.

V novem rodu, ki bo prost vseh vojni strahot in imperij, se bodo gotovo začela žalostna nasprotja. Vrlo značilno v tem pogledu zaključuje šolski nadzornik Sreten Dimić iz Leskovca uvod v svojo lično brošuro o bolgarskih zverstvih v vraniskem okrožju z besedami: *«Mi ne bomo pozabili na vse, kar smo v žrtve brezdušno bi bilo, če bi to kdo od nas zahteval. Ampak izgubili ne bomo ljubezni do mirnega življenja, ki bo tudi Bolgarom omogočila, da pričnejo z nami živeti drugače kakor doslej.»*

Kino

Kaj igrajo drugod

Da bodo naši množični čitatelji, ki se zanimajo za kino, informirani ne samo o filmih, ki jih dobimo v Ljubljano — žal jih je med temi le malo, ki segajo nad povprečnost — ampak tudi o filmih, ki jih predvajajo v velikih kulturnih centrih, smo se odločili, da bomo odslej redno vsak teden približili kratek pregled programov pariskih in dunajskih kinogledališč. Odločili smo se za to dve mestu predvsem zato, ker sta najbolj merodajni za filme, ki dosepejo — s partedsensko ali celo — mesečno zamudo — k nam. Kadar bo nanesla prilika, bomo pogledali tudi v Prago, Berlin, Gradec, nemogoče pa nam je za enkrat vsled velikih tehničnih ovir, da bi našemu čitatelstvu postregli z ameriškiimi programi. Ali zato ne bo naša nova filmska rubrika nič manj popolna, saj je znano, da pridejo vsi večji in pomembnejši ameriški filmi skoraj istočasno, ko jih predvajajo po Ameriki, že k nam v Evropo. Z uvedbo rubrike: *«Kaj igrajo drugod»* upamo ne samo ustreči širokim vrstam naših čitateljev, ki jim kino postaja od dne do dne priljubljenejši, ampak tudi svetovati našim kinopodjetjem in jih opozarjati na dobre filme, ki si jih želi naša publika. Da bomo ta namen lažje dosegli, bomo približevali tudi krajo vsebinsko in kritično oceno dobrih filmov.

V Parizu

«Monsieur Beaucaire». V glavni vlogi Rodolfe Valentius. — *«Pločini dan»*. V glavni vlogi Charlie Chaplin. — *«Straz»*. Film po romanu Claudea Farrereja in Luciena Nepotija. — *«Arabe»*. V glavnih vlogah Ramon Navarro in Alice Terry. — *«Ramar»*. (Charlie Chaplin.) — *«Potovanje v Paradiž»*. (Harold Lloyd.) — *«Človek moj»*. S Polo Negri v glavni vlogi. — *«Rin-tin-tin, volji pes»*. — *«Sumuram»*. (Pola Negri.) — *«Le Miracle des loups»*.

Na Dunaju

«Rin-tin-tin reši svojega gospodarja». — *«Deset božjih zapovedi»* (že peti teden). Vsaka predstava je razprodana. O filmu smo v našem listu že parkrat govorili. — *«Charlie kot pastirček»* (Sunusyde). — *«Ljubzensko plačilo ali dolžnost»*. Paramountfilm. V glavnih vlogah Rod la Roque in Jacqueline Logan.

Prepovedani boksarski filmi. Filmski podjetnik, ki je dal predvajati kopijo posnetka boksne tekme med Dempseyem in Carpentierom v Chicagu, je bil obsoljen na globo 30.000 dolarjev. Boksne filme je namreč v Ameriki prepovedalo cenzurno oblastvo. V nekaterih državah so bokse tekme pač dovoljene, vendar iz navedenih vzrokov ne dovoljujejo filmskega posnemanja.

Tolsteg «Kreutzerjevo sonato» prireja, kakor čitamo, švedski režiser Viktor Schertzinger, ki se v ta namen mudi v Ameriki za film.

Kino predstave pri solnčni svetlobi. Lestji poročajo iz Budimpešte, da se je tam nekemu mlademu izumitelju Juliju Horvatu po imenu, posrečilo najti metodo, ki omogoča kinopredstave tudi pri najmočnejši dnevni svetlobi. Bistvo zanimive iznajdbe obstoja v tem, da se uporabi mesto platna rdečomodra vrteča se plošča. Če plošča miruje, ni opaziti nikakih slik, kadar se začne hitro vrteti, pa se projicirane slike opazajo mirne in razločne. Nova iznajdba bi se ohelsa zlasti pri potujočih kinematografih in pa v delzah, kjer so večeri kratki.

Znani nemški režiser Ernst Lubitsch, ki se že dlje časa mudi v Ameriki, je bil povabljen na pariški internacionalni filmski kongres, kateremu se bo najbrž odzval in bo pri tej priliki obenem obiskal tudi Berlin.

Pri slavnostni premijeri veličastnega filma La Bataille (bitka pri Cuili) v kinu Gare de Lyon v Parizu je imel na navzočo publiko nagovor sam pisatelj istolmenskega romana Claudea Farrere, ki je izjavil, da si niti on sam ni zamogel svojega romana tako krasno zamisliti, kakor ga prikazuje film. Izrečno je pohvalil prekrasno igravo velikega japonskega igralca Sessue Hayakawa. V Ljubljani je to eden najkrasnejših filmov kar smo jih dosedaj videli. Film predvaja elitni kino Matica.

Joža Keršmanc:

Ženitev dimnikarja Luke Civhe

(Dalje.)

«Saj tako sam veš, kakšno da so bile... ker si čarovnik! Ampak vseeno ti bom odkril pokrov od te nečedne posode, od te moje takrat tako zbegane in razdražene duše... odkril samo zato, ker imam čas in zunaj dežuje... O brate, hudo je, kadar je človek po trti! Ležal sem tamkaj najprvo kar tako, brez vsake osebne misli, kakor kup gnojja, kakor mrtev kamen, kakor nagno listje, ki se ga nobene grablje nečajo usmiliti, ker je pač že napol gnilo in smrdljivo. Najrajši bi bil zaspal in se nikoli več ne prebudil. Pa zaspali na vekomaj — to je bila zelo prešerna želja. Zazrl sem se v oblake in zagledal so se mi vsi skupaj, kolikor se jih je gnetlo in prerivalo v nezamerni višavi nad menoj; zdelo se mi je, da so oživeli v zlohotne starce, ki grabijo z ogromnimi rokami proti zemlji... Grabežljive mrtvaške ptice, znanilke smrti, sovraštva, gnusa in vseh nečednosti... Počasi mi je pričelo ključati v srcu... Predočil sem si sliko, kako bi bilo, če bi Kunigundo zares poročil. Ona nima ničesar, jaz ničesar, razen tega, kar si prislužim z delom svojih rok, ko se kobalim in kebacam po različnih temnih dimnikih, kar ni posebno lepo delo... In potem? Zazgledal bi luč sveta dimnikarček ali punčka. Kaj bi z njim, dimnikarčkom, malčkom, kaj z njo, jokajočo punčko? Ostreje mi je zaključevalo v srcu. Saj to je tisto, kar mi ne da miru, kar gloje in gloje vedno v duši, ne izgloje pa nikoli. Kaj bi z otrokom? Sijajna bodočnost se mu ne obeta — to je gotovo; revež bi ostal vse dni do smrti, kakor sem jaz revež. Opletalo bi se mi okrog nog, ko bi se zvečer vračal z dela domov... mali dimnikarček bi se mi plazil po kolenih in bi me vlekel za brado... jaz pa bi bil žalosten in bi ne mogel veselo in odkritosrečno pogledati svojemu lastnemu otroku v oči, ker te oči bi mi bile neprestano očitanje: «Trpel bom vse življenje — zaradi tebe!» Gotovo je, da bi svojega sina ne mogel dati nikamor študirat; rastle bi in postal počasi dimnikar kakor jaz, nič drugega — nov berač bi taval žalostno po tem svetu in okušal dan za dnem vso krivico, ki jo v imenu pravice deli človeška družba tistim, ki jim ob rojstvu niso sijale zlate zvezde. In moja ljubezen do Kunigunde bi ne bila niti senca prejšnje ljubezni. S srcem bi je ne mogel več ljubiti; kvečjemu bi še v hipnih navalih strasti

vzklikal hinavsko: «Kunigunda moja sladka!» Zjutraj pa, ko bi vstal iz postelje, bi se mi gnusilo njeno lepo telo, kakor da bi bil oškropil z gnojnico najlepšo lilijo na vrtu. Tako znajo ljubi biti tudi neumne živali. Naposled bi se mi še to početje zadelo bedasto, kakor da bi mlatil prazno slamo... In, brate, mlatil bi prazno slamo prav zares, mlatil bi jo skozi do groba... Tako življenje pa se mi gabi, in zato bom naredil konec. Rajši smrt, kakor pa tako življenje!»

Zgrabil je za kozarec in ga dvignil k ustom, pa ga je zopet postavil nazaj na mizo, ne da bi bil pil; roka se mu je močno tresla; pogled mu je krožil teman in zlovesč proti veži, kjer je ropotala Marta z lonci.

«Take sive misli so se mi podile po glavi tam pod smreko,» je nadaljeval Luka Civha s tišjim glasom, sklonjen proti meni. «Potrt in skušen sem se vrnil proti večeru nazaj v mesto, zavil sem v najbolj mračno ulico in pritaval domov tako truden in bolan, kakor da sem bil romal pol leta po popolnoma tujem svetu med samimi razbojniki in rokomavhi... In od tistega dne dalje se je pričelo življenje, ki je zame nezno. Kakor senca me je zasledovala Kunigunda povsod, kamorkoli sem stopil. Če me ni dobila na cesti, se je prihitela v moje stanovanje. Ubežati ji nisem mogel, ji ne morem. Strašno je to! Kakor da bi živel v kletki, iz katere mi je nemogoče poleteti... Ona hoče na vsak način, da bi se prekoslej zela... a jaz ne maram o tem ničesar slišati: ali trdovratno molčim ali pa blebečem popolnoma druge stvari, ki se najine zadeve prav nič ne tičejo. Že mi je zabrusila v obraz: «Zapeljivec!» Drugič zopet se je raztogotila: «Ti me smatraš za vlačugo ampak se zelo motiš! Jaz sem poštena ženska!» Potem me je prosila odpuščanja za take besede in je bridko obžalovala svojo nepremišljenost. Jaz pa sem si mislil: Še tega mi manjka, da bi me ljubica zjutraj, ko bi se poslavljala od nje, vlekla za suknjo in mi pomenljivo mežikala: «Pink, pink, pink! Spal si pri meni — plačal boš!» — Nak, hvala lepa za tako ljubezen... Kakor vidiš, dragi moj, živim sedaj prav čudno življenje; pravzaprav niti sam sebe ne razumem; zdi se mi, da so me strašno opeharili...»

«Stari grešnik, kar lepo molči!» sem ga prekinil. «Rad bi se opral pred svojo vestjo in pred menoj s tistim svojim zagonetnim blebetanjem — ampak ne bo nič, bratec, ne bo nič...»

Izbuljil je vame svoje okrogle oči.

«Kaj torej?»

Položil sem mu roko na ramo.

«Čutiš se strašno ogoljufanega, pa si goljufal samo ti, Luka! Na tebi je

zdej, da popraviš svojo krivdo, da se navzameš drugih misli; skloni glavo in potrkaj se na prsi: Mea culpa, mea culpa! — To je prvi predpogoj, da se spreobrneš. Torej poboljšaj se!»

Dvignil sem se in segel po klobuku in palici na obehalniku.

«Počakaj še malo!» — me je z obema rokama hotel potlačiti nazaj na stol. «Veliko ti imam še povedati... ej!»

Otresel sem se njegovih rok in stopil proti vratom.

«Ničesar več mi nimaš povedati, Luka... dovolj in preveč si se že izpovedal pred menoj. Jaz pa ti rečem: Tako stori, kakor bi vsak pošten človek storil na tvojemu mestu, in ne bo ti žal — Marta, plačam!» —

In sem šel.

IV.

Nastopili so tisti pusti deževni jesenski dnevi, ki jim ni ne konca ne kraja. Če stopiš zjutraj, opoldne ali zvečer na ulico — vedno je enako vedno ogorčen vzklik: «Že zopet dežuje!» In če si bil prej še tako dobre volje — ko se napotiš v dežju in blatu po svojih opravkih, te mahoma mine vsako veselje, nehoti se ti obraz spači in v dušo ti vre zloba, da sam ne veš, kje je njen glavni rezervoar. Sivo in mračno je ob takih časih mesto, sivi in mračni so ljudje, ki jih srečuješ, sivo in mračno je vse, karkoli vidiš, kamorkoli se ozreš. Rumene luže na cestah, blato, gosti in mastni, ki ti ga je treba prebresti, če hočeš s trotoarja na drugo stran ulice, tisto prerivanje in umikanje z dežniki, z nesramno naglico mimo drveč avtomobil, ki ti oškropi suknjo z blatom od vrha do tal — vse te jezi in draži, vedno več zlobe se ti nabira v duši. Sreča te prijatelj, mil in drag, z blagim smehljajem na licih, že oddaleč proče ti desnico v pozdrav — ti pa s sovražnim pogledom hiti mimo njega: «A vraga, saj nimam časa!» Posijalo je za hip sonce, že si morda zaprl dežnik — pa komaj da si ga zaprl, ga moraš zopet odpreti, ker nebo, to prihuljeno, z dežjem nabasano, nizko do streh sklonjeno, zabuhlo nebo je kakor cemerav otrok, ki ni zdrav, ako ne pretaka solz... Hodiš tako po mestu in zdi se ti, da rišeš z zavijanimi hlačami, ves premočen in premražen, s spačenim obrazom in zlobnim pogledom, skozi popolnoma tuje v blato in dež in megle potopljene kraje... in kakor daljne, opojne sanje se ti zgame v srcu želja po gorkem domu...

Nekega takega deževnega dne sem sedel sam v svoji sobi in pisal ravno svoji nevesti v Sydney, v Avstralijo, ko na duri nenadoma potrkva in trenotek pozneje vstopi moj strežaj ter položi na mizo predme lepo, z vinjetami

okrašeno vizitko: «Kunigunda Sempajs».

Ves začuden sem vzkliknil: «Ona je tukaj? Kaj neki išče pri meni?... Naj vstopi — tako ji reci, Jurček Pukelgajs!»

Strežaj Jurček Pukelgajs se je urno zasukal in se globoko poklonil: «Takoj sporočim vaš ukaz, milostljivi gospod!»

In že je vstopila, visoka in ponosna, temnooka, temnolasa, prsi kipeče, život poln in gibek, boke široke in močne, kakor omožena ženska. S prožnimi koraki se je približala moji mizi.

«Oprostite... moje ime je Kunigunda Sempajs... no, pa saj to že sami veste...»

Podala mi je roko, mehko, toplo, belo ročico, in se zazrla v svojo vizitko na mizi.

«Luka mi je pravil o vas, blagorodni gospod... pa tudi tako vas poznam, saj mo po imenu namreč... brala sem že več vaših romanov...» je začela nežno, z izbranimi besedami, svoje lepe oči upirajoče zdej name, zdej na mizo, na knjige na mizi. «In ves čas mi je šepetala neki tajinstveni glas v srcu, da moram k vam, da mi boste vi pomagali.»

«Ampak gospodična — kako, v čem naj vam pomagam?»

Temna rdečica ji je zalila lica.

«Ah, gospod, stvar je namreč takale: V maju sem se seznanila z mladim, lepim dimnikarjem Luko Civho, in...»

Beseda ji je zastala v grlu.

«Vam zaupam vso zadevo... samo nikar se mi ne smejte... Tako se bom potožila pred vami kakor pred izpovednikom... vi pa potem sodite in ukrenite, kakor se vam zdi prav. Čutim, globoko v srcu čutim, da mi vi lahko pomagate...»

In sedeč v fotelju, meni nasproti, mi je vsa vroča in kipeča razkrila svojo ljubezensko zgodbo z Luko Civho, zgodbo, ki mi je bila znana iz Lukovega pripovedovanja. Govorila je zdej strastno in hitro, vsa razvnetá kakor od tajnega ognja, zdej zopet šepetaje in mirno, kakor teče mirno in pokojno potok v nižavi... Dolgo je govorila, pripovedovanje jo je utrudilo; takoj v začetku so se ji oči iskriale in bliskale, vse jasne in solnčne, proti koncu pa ji je pogled plah in kakor ugašajoč tlel izpod temnih obrvi, izza dolgih trepalnic. Ko je končala, so ji prsi burno valovile in vsa se je tresla; in nenadoma si je zakrila obraz z dlanimi in izbruhnili v jok, tako pretresljiv in ganljiv, da mi je šlo do mozga in do kosti.

«Oh, jaz nesrečnica!...»

In kakor je tako v joku podrhtevala njeno lepo telo napol slonelo napol ležalo pred menoj na fotelju, se mi je zasmilila v dno srca.

«Pomirite se, gospodična, pomirite se vendar... vse bo še dobro!»

Odpirala je oči.

«Dobro? Je mogoče? Mi boste pomagali?»

Z belim robcem si je brisala solze na licih in gledala name zaupljivo in proseče kakor gleda otrok na mater in na lepo rdeče jabolko, ki ga sam ne more doseči s svojo majhno ročico. Ko je vstala in se zazibala pred menoj v svojih širokih, polnih bokih, divnokrassna in očarujoča v svoji žalosti, se mi je zdelá kakor trpinčena kraljica, ki niti v največji bolesti ni izgubila svojega ponosa.

Tiho sem pristopil k njej in ji ovil desnico okrog pasu; tako bi storil oče, ki bi hotel potolažiti ranjeno srce svoje hčerke...

«Gospodična Kunigunda Sempajs — bodite brez skrbi! Kar je v moji moči, bom storil za vašo srečo. Povem vam, da zavidam dimnikarja Luko Civho!»

Nasmehnila se mi je blagonaklonjeno z bleščajočimi očmi, kakor šestnajstletna lepota, če ji rečeš, da je «lepa kakor sonček»...

«Naj me ne vara moje zaupanje do vas gospod!... Povejte Luki tudi to, da ga prav lepo pozdravljam. Stiri najst dni ga nisem videla. Recite mu tudi... pa kaj bi vam pravila — saj sami morda bolje veste, na kakšen način bi se dal spreobrniti... Tako. Pa grem, in — oprostite!... Moj naklon!»

In odšla je, kakor je prišla, visoka in ponosna, temnooka, temnolasa; vrata so se tiho zaprla za njo, strežaj Jurček Pukelgajs se je globoko poklonil in v sobi je bil zopet mrak...

(Dalje priložn.)

Znanost in vera
VEDOSLOVNA ŠTUDIJA

NAPISAL

DR. FRANCE VEBER,

VSEUČILNIŠNI PROFESOR

KNIŽKA STANE DVAJETA 65 — BREZ POSTRŽINE

NAROČA SE V KNJIGARNI
TISKOVNE ZADRUGE
V LJUBLJANI, PREŠERNOVA UL. 54,
NASPROTI GLAVNE POŠTE

Otvoren!
Kupališni hotel Rokan

Xrv.

Primorje

Lepo, čisto uređene sobe. I. razredna obskrba!
Perivoj-restaurant — Terasa. Pension sa stanom 80 Din dnevno.
Do zadnjega maja primaju se gosti i bez naručbe!
Preporuča se A. Beranek, vlastnik.

2014-a

Iščemo za čimprejšnji nastop
elektromojstra

za rudarski obrat, izurjenega v vseh v to stroko spadajočih delih za nizko in visoko napetost ter popravih transformatorjev, elektromotorjev in jamskih lokomotiv. Ponudbe z navedbo strokovne izobrazbe, dosedanjega službovanja in zahtevkov glede plače ter opremljene s službenimi spričevali na **Svinčeni rudnik Mežica**.

2482a

Dovoljujem si slavnemu občinstvu naznanjati, da sem
otvoril na Dolenjski cesti 6
novo urejeno

mesnico

kjer bom celodnevno prodajal vse vrste mesa le prve vrste po najnižjih dnevnik cenah. Na željo se dostavlja tudi na dom.

A. Putrich.

2479-a

Št. 9883/25.
rel. IX.

Razpis.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje oddajo sledečih del za napravo novega prizidka mestne električne centrale v Ljubljani:

- mizarska dela,
- ključavničarska dela,
- steklarska dela in
- plesarska dela.

2490a

Vsi potrebni podatki se dobe med uradnimi urami v mestnem stavbnem uradu, Lingarjeva ulica št. 1/III. Ponudbe bode vložiti najkasneje do 9. maja 1925 opoldne pri imenovanem uradu.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 25. aprila 1925.

Prevodna literatura

v založbi

Tiskovne zadruge v Ljubljani.

Anatole France-Debelljak, Pingvinski otok. Broš. Din 18.—, vez. Din 24.—, pošt. Din 1.50
Andrejev-Vidmar, Plat zvona. Broš. Din 14.—, vez. Din 20.—, pošt. Din 1.50
Andrejev-Vidmar, Povest o sedmih obešenih. Broš. Din 16.—, vez. Din 22.—, pošt. Din 1.50
Barbusse-Debelljak, Ogenj. Broš. Din 30.—, vez. Din 38.—, pošt. Din 2.50
Bartošek, Moderna družba in cerkev. Din 5.—, pošt. 50 p.
Cervantes-Sorli, Tri novele. Broš. Din 10.—, vez. Din 16.—, pošt. Din 1.25
VI. Corović, Rasa in vera v srbski prošlosti. Broš. Din 7.—, pošt. Din 50 p. več.
Coster-Debelljak, Ulenspiegel. Roman. Broš. Din 60.—, vez. Din 70.—, pošt. Din 3.—
A. Čehov, Sosedje in druge novele. Broš. Din 10.—, vez. Din 16.—, pošt. Din 1.25
Čika Jova Zmaj - Gradnik, Kalamaadrija. Otroške pesmi. Vez. Din 12.—, pošt. Din 1.—
Čika Jova Zmaj - Gradnik, Pisani oblaki. Vez. 14.—, pošt. Din 1.—
Dokumenti o jadranskem vprašanju. Broš. Din 7.—, pošt. Din 1.25
Dostojevski-Levstik, Besi. Roman. Broš. Din 40.—, vez. Din 52.—, pošt. Din 4.—
Filip Dominik - Bradač, Kako so se vrage ženili. S slikami. Broš. Din 35.—, vez. Din 35.—, pošt. Din 1.50
Fogažaro-Budal, Svetnik. Broš. Din 64.—, vez. Din 72.—, pošt. Din 2.50
Goncourt-Buddi, Dekle Eliza. Roman. Broš. Din 12.—, vez. Din 18.—, pošt. Din 1.25
Hobhouse, Liberalizem. Din 30.—, pošt. Din 1.50
Hurban Vajanski-Fr. Albrecht, Leteče senice. Broš. Din 28.—, vez. Din 28.—, pošt. Din 1.50
Ibsen-Mole, Gospa z morja. Broš. Din 18.—, vez. Din 24.—, pošt. Din 1.75
Nejedly, Smetana. Broš. Din 30.—, pošt. Din 1.—

Nušić-Govekar, Navaden človek. Šala v treh dejanjih. 10 oseb. Din 7.—, pošt. Din 75 p.
Nušić-Govekar, Narodni poslanec. Komedia. Broš. 18.—, pošt. Din 75 p.
Petrovič, Ploha. Vesela vaška igra v treh dejanjih. 8 oseb. Din 11.—, pošt. Din 75 p.
Puškin-Prijatelj, Kapetanova hči. Povest. Broš. Din 24.—, vez. Din 29.—, pošt. Din 1.25
Schönherr-Skrbinšek, Zemlja. Komedia v 3 dejanjih. Broš. Din 15.—, pošt. Din 75 p.
Shakespeareova dramatična dela. Prevel Oton Zupančič.
Sen kresno noč. Broš. Din 15.—, vez. Din 21.—, pošt. Din 1.25
Macbeth. Zaloigra. Broš. Din 15.—, vez. Din 21.—, pošt. Din 1.25
Othello. Zaloigra. Broš. Din 23.—, vez. Din 29.—, pošt. Din 1.25
Sienkiewicz-R. Molé, Z ognjem in mečem. Roman. Broš. Din 106.—, vez. Din 120.—, pošt. Din 5.50
Sienkiewicz-R. Molé, Potop. Roman. (Izhaja v snopiščih.)
Stojanović, Kumanovska bitka. Broš. Din 30.—, pošt. Din 1.—
Stiffrny-Glonar, Simon Gregorčič. Broš. Din 15.—, vez. Din 18.—, pošt. Din 1.50
Strug-Mazi, Jutri. Broš. Din 12.—, vez. Din 18.—, pošt. Din 1.50
Svoboda-Govekar, Poslednji mož. Broš. Din 14.—, pošt. Din 75 p.
Štolba-Govekar, Stari greh. Veseloigra v treh dejanjih. 9 oseb. Din 8.—, pošt. Din 75 p.
Thoma, Lokalna železnica. Komedia v treh dejanjih. 15 oseb. Din 13.—, pošt. Din 75 p.
Zeyer-Bradač, Tri legende o razpolu. Din 20.—, pošt. Din 1.25 p.

Vse tu navedene knjige razpošilja

knjigarna TISKOVNE ZADRUGE v Ljubljani

Prešernova ulica šte. 54.

O, kako je prijetno!

vzlikne vsakdo, kdor je enkrat poizkusil Elza-milo v obliki steklenice. Fellerjeva Elza-mila so prava mila le-pote elegantni ženi, kakor tudi mila zdravja vsakemu pametnemu možu. Pri uporabi so jako štedljiva, radi tega poceni! Dobe se v 5 raznih vrstah (lijeno, glicerinovo, boraksovo, katarinovo in mlo za britje). Po poizkus 5 kosov 62 dinarjev, ako se pošlje denar vnaprej, po povzetju za 62 dinarjev pri LEKARNARJU EUGEN V. FELLER v STUBICI DONJI, Elzart 245, Hrvatska.

46-a II

„AUGOLATOR“

inhalacijski aparat ne sme manjkati v nobeni družini, nabaviti si ga mora vsak posameznik, ako skrbi za svoje zdravje. — „AUGOLATOR“, inhalacijski aparat, zdravi z najsigurnejšim uspehom vse bolezni sapnih organov, kakor: prehlajenje, kašelj, otihovalni kašelj, nadehu, goltanji in bronhijalni katar, vnetje in pljučne bolezni, vnetje pljučnih konic, posledica influenza, astma itd. itd. Prednosti aparata: Razhlajuje otihovalne in vodene tekočine. Ni v nikakoli zvezi s kurjavo, torej ognja varen. Komodno se more uporabljati tudi v postelji. Takoj po uporabi se pacient lahko poda na mrzli zrak ter je popolnoma zavarovan pred ponovnim prehlajenjem. Presenetljiv učinek takoj po uporabi. Cena takoj uporabljivega in popolnega aparata „AUGOLATOR“ 135 Din, poštnina in ovojnina se zaračuna posebej.

Zahtevajte takoj brezplačnih prospektov.

JOZE CEBULJ

agencija-komisija, Jesenice na Gorenjskem
Generalno zastopstvo za SHS.

65-a

Morsko in klimatično kopališče Baška

na Krku.

Hotel Grandić

v bližini kopališča. Razgle na morje. Hrvatska kuhinja. Izborna vino iz lastnih vinogradov. Sobe za goste opremljene z vsem komfortom. Penzija do 15. V. dnevno Din 62.—, pozneje Din 70.—. Preskrbuje tudi sobe v privatnih stanovanjih. — Informacije daje lastnik

P. Grandić

Brzjavi: Hotel Baška 2498-a

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Tvornica perila
Maks Durjava & Co., Maribor
Naše perilo se dobi v vseh boljših modnih trgovinah

Najcenejše in največje skladišče dvokoles, motorjev, otroških vozičkov, šivalnih strojev, vsakovrstnih nadomestnih delov, pnevmatik. Posebni oddelki za popolno popravo, emajliranje in ponovno nje dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev itd. — Prodaja na obroke — Ceniki franco.

TRIGUNA, F. D. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 106a

Josip Rožman, Sušak

Strossmayerova ulica št. 63.

se rudi slovenski industriji in trgovini za Sušak loco in tranzit kot trgovski zastopnik, oziroma posredovalec v trgovskih zadevah pri nakupu, prodaji, carinjenju, tovarnjenju, informacijah itd. Izvaja vse poslovne posle točno in vestno. 100a

Cvetličarna Anton Bajec

Ljubljana, Pod Trančo št. 2

sveže cvetje
okoli vsak dan
travne naplati točno in po zmerini cenah 65a

REFORM

steklence za vkuhanje sadja in površnin so na boljši in najcenejši.
Glavna zaloga za vsa drva:
Lovro Pelovar, Ivan Kovič
Isotam se dobe Zapančeve knjige, konverziranje sadja in površin za domačo uporabo v slovenski in hrvatski izdaji. 176a
Gospodnje, naročite!

Najnovejši damski klobuki

došli v modnem salonu

IDA SKOF-WANEK naslednica

LJUBLJANA, Pod Trančo 2.

Priznana solidne cene. — Preoblikanje in predelovanje se točno izvršuje. 113a

Mala hladilna naprava

na oglenčevo kislinu, kom letna, za takojšnjo vpostavitve sposobna,

ugodno napredaj.

Potrebna gonilna moč 2½ PS. Naslov v upravi »Jutra«. 2467a

Rast lrs za amtele „LEDA“

zakonito zavarovano sredstvo proti plešavosti, padanju las in prhlju. Dobiiva se vseh 1. kar. nah, drogerijah in brivnicah, ali na ga pošljite po povzetju za 100 Din (in 10 Din poština). Kosmetični laboratorij „LEDA“ v Zagrebu, Nikoličeva 1.

Teod. Korn, Ljubljana

Poljanska cesta št. 3

kroves, starbn, galanterijski in obrtni štepan, instalacijske vodovodne naprave strolovodov, kapa, las in klesane naprave, izdelovanje posod iz pločevine za firme, barvo, las in med vsake velikosti kakor tudi posod (skafje) za konzerve. 73a

Kamgarn in štof

za moške obleke

Velika izbira in nizke cene. 2375a

R. Miklauc „Pri Škofu“, Ljubljana
PLATNE NE ČEVLJE

za dame dobite pri trvdki

M. TRUBAR — LJUBLJANA

Sv. Petra cesta št. 5 — po sledečih cenah:

Beli platnani na 1 štanogo z leseno peto	120
" " " 2 štanogi z " " "	120
" " " 1 štanogo z " " "	120
" " " 1 štanogo z usnjeno peto	120
" " " 1 štanogo z " " "	120

Pošljite se tudi po poštrem povzetju.

IVAN ZAKOTNIK

LJUBLJANA

MESTNI TESARSKI MOJSTER

DUNAJSKA C. 46

Telefon št. 379

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, osirešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stroji, razna ila, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene oganje i. t. d. Grauba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga.

G.

Tovarna furnirja.

Zahvala.

Povodom smrti našega preliubitenega sina

Prekopa Vuge

izrekamo vsem za izrečene in dopolane nam izraze sočutja svojo tonlo zahvalo.

Posebno zahvalo pa smo dolni vsem darovalcem krasih vencev in šopkov, dlastu Srednje tehnične šole in II. državne gimnazije v Ljubljani, učitelstvu in mladini osnovne šole v Hrušici, telovadnemu društvu „Sokol“ v Štepanji vasi, pevskemu društvu „Sava“ za ganljivo petje, rožini Arnešek za vso poživljeno podporo in končno vsem, ki so ga tolažili v boleznih in spremljali na njegovi zadnji poti.

V Spodnji Hrušici, dne 2. maja 1925.

Zalujoči ostali.

Več trgovskih lokalov

se bo tekom leta oddalo v najem v novem posloplju v Ljubljani ob Miklošičevi cesti. Vsi lokali so opremljeni s centralno kurjavo in električno razsvetlavo ter imajo večja kletna skladišča. — Najboljše podatke dobe relikantje v pisarni okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani na Turjaškem trgu 41 nadstr.

Kar hočete: Zadovolnost ali nezadovolnost?

 brez dvoma zadovolnost, zato si dajte izotlati Vaše obleke v priznanem, v Monakovem na akademiji Mühler & Sohn diplomiranim modnem ateljeu **MARTIN MAHKOTA**. Sp. Šiška, Celovška 43

Izvršitev in cene brezkonkurenčne. Izvršitev in cene brezkonkurenčne. 2463a

Marija Seidl naznanja v svojem in v imenu ostalih sorodnikov tužno vest, da je njen iskreno ljubljani soprog, brat, stric, gospod

Josip Seidl

bivši župan Sp. Šiške, meščan ljubljanski, posestnik, trgovec, gostilničar, predsednik raznih narodnih društev itd.

danes po kratki mučni bolezni preminul.

Pogreb blagopokojnega se vrši v nedeljo, dne 3. maja 1925 ob 15. (3.) uri popoldne iz hiše žalosti, Sp. Šiška, Celovška c. 63, na pokopališče k Sv. Križu.

Maše zadušnice se bodo darovale v raznih cerkvah.

V Ljubljani, dne 1. maja 1925.

Žalujoči ostali.

2491a

Olga Rudež-Kosler, ing. Anton Rudež, Gerta baronica Lazarini-Kosler, Oskar Kosler, Olga Zere-Rudež, Anton Rudež, Peter Marko Rudež, Henr'k baron Lazarini, dr. Vinko Zere naznanjamo tužnim srcem, da je naš preljubljeni sin, pastork, brat in svak, gospod

JANEZ KOSLER

dne 23. aprila 1925 po dolgoletni bolezni v Arco preminul.

Zemeljski ostanki pokojnega so se po svečanem cerkvenem blagoslovljenju v Arco nato v Veroni vpepelili.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Ortnok-Ribnica, dne 1. maja 1925.

2492a

Brez posebnega obvestila.

2485a

Vsem prijateljem in znancem javljamo s težkim srcem, da je po daljšem boleanju danes umrl naš dobri, nepozabni oče, gospod

NIKOLAJ PERSETIČ

trgovec in posestnik

v 70. letu svoje starosti.

Pogreb dragega pokojnika se je vršil v petek, dne 1. t. m. ob pol. 8. uri.

VINICA, dne 29. aprila 1925.

Bela, N. na, Ženja, hčere.